

Воропай Сергій

ОЛІМПІЙСЬКА СПАДЩИНА КІРОВОГРАДЩИНИ

Книга 1

С. М. Воропай

Олімпійська спадщина Кіровоградщини

Книга I

2021

**УДК 796.032 (477.65)
В75**

Воропай С. М.

Олімпійська спадщина Кіровоградщини: монографія. Кропивницький: Антураж А, 2021. — Книга 1. 140 с.

Пропоноване видання — це перша книга із серії «Олімпійська спадщина Кіровоградщини», яка знайомить з досягненнями атлетів Кіровоградщини на Олімпійських іграх сучасності. У хронологічній послідовності подано відомості про спортсменів-учасників всесвітнього спортивного форуму з 1952 до 2016 рр.

Для фахівців галузі фізичного виховання та спорту, освіти, а також для широкого загалу читачів, які цікавляться історією олімпійського спорту.

Рецензенти:

Сергій Назарович Бубка, президент Національного олімпійського комітету України, член виконкому МОК, олімпійський чемпіон, Герой України, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор;

Марія Михайлівна Булатова, президент Олімпійської академії України, член комісії МОК «Культура та олімпійська спадщина», доктор педагогічних наук, професор;

Юрій Сергійович Ілючек, заслужений журналіст України.

ISBN 966-8769-20-1

Зміст

Передмова	7
Спортсмени Кіровоградщини на олімпійських аренах	9
АТЛЕТИ ОЛІМПІЙСЬКОГО СПОРТУ КІРОВОГРАДЩИНИ	
Ярмиш Іван	21
Ніколаєв Валентин	24
Гамарник Григорій	28
Іткіс Мойсей	31
Ковпан Валентина	35
Зубко (Пересєкіна) Олена	38
Веремєєв Володимир	41
Прохоренко Юрій	47
Пустовіт Антоніна	50
Булкін Олександр	53
Місютін Григорій	56
Рябушенко Святослав	60
Симоненко Олександр	63
Тесленко Ольга	68
Зелепукіна Світлана	71
Мезенцев Руслан	75
Ярош Тетяна	79
Глуценко Андрій	81
Густов Володимир	84
Нікітіна Інна	87
Євдокимова Наталія	90
Твердоступ Андрій	92
Майструк Ірина	94
Прокопенко Максим	96
Довгаль Юлія	101
Голенкова Валентина	104
Дмитрієв Денис	107
Главан Ігор	113
Мельник Тетяна	117
Крайтор Андрій	121
Яковенко Дмитро	124
Кеджау Ньябалі	126
Хрипта Андрій	129
Швець Борис	132
Використані джерела	136

Дорогі друзі!

Сучасний світ розглядає олімпізм як життєствердну філософію, що ґрунтується на повазі до загальнолюдських цінностей — дружби, єдності, досконалості, які об'єднують людей незалежно від віку, статі, політичних або релігійних уподобань.

Уже понад 65 років українські олімпійці гідно представлені в міжнародному олімпійському русі, здобули близько 600 олімпійських медалей. Кожне ім'я, кожна нагорода є безцінним скарбом і надбанням усього суспільства.

Ознайомлюючись зі змістом книги «Олімпійська спадщина Кіровоградщини», ми маємо чудову нагоду черговий раз усвідомити, яка багата спортивними талантами наша Україна та Кіровоградщина зокрема.

Олімпійська родина Кіровоградщини може пишатися видатними непересічними особистостями: Валентином Ніколаєвим, Григорієм Місютіним, Валентиною Компан, Оленою Зубко, Антоніною Пустовіт, Олександром Симоненком, Русланом Мезенцевим, Володимиром Веремєєвим, Ярославом Ткачем, Дмитром Яковенком, Олегом Дорошукком та багатьма іншими.

У кожній історії атлета-олімпійця степового краю віддзеркалено високу майстерність і талант, незламність сили духу і волі, жагу до перемоги і величезну працездатність.

Задля залучення молоді до занять спортом дуже важливо мати приклади для наслідування, яскраві взірці, якими і є наші спортсмени-олімпійці.

Приємно відзначити, що Кіровоградська область зберігає та прагне примножувати свої славні традиції. Чергове свідчення цьому — публікація цього видання.

Віримо, що ґрунтовна книга С. М. Воропая «Олімпійська спадщина Кіровоградщини» стане невід'ємною частиною олімпійської освіти в Кіровоградській області та сприятиме вихованню нових спортивних «зірочок».

**З повагою
президент НОК України,
олімпійський чемпіон,
Герой України**

Сергій БУБКА

Олімпійський спорт — дивовижне явище в історії людства, що має постійний та універсальний характер. Його вершиною є об'єднання спортсменів світу на великому святі — Олімпійських іграх, де панують краса і велич, боротьба і сила духу атлетів, вир почуттів та емоцій тренерів, уболівальників й усіх причетних до цього унікального дійства. Нині Олімпійські ігри, як і в Стародавній Греції, — це школа освіти і виховання, спосіб життя та самореалізації особистості.

Сучасний світ розглядає олімпізм як життєствердну філософію, що ґрунтується на повазі до культурних, етичних і моральних цінностей, котрі сприяють вихованню молодого покоління на прикладі найкращих зразків спорту, культури та мистецтва.

«Олімпійська спадщина Кіровоградщини» — перша книга про вагомий внесок Кіровоградської області в олімпійські здобутки України. Автор не лише подає багато інформації про яскраві особистості — представників степового краю, а й спонукає читача до активної пізнавальної діяльності, самостійності, критичного мислення та самовдосконалення.

Від імені Олімпійської академії України хочу привітати з ініціативою, гідною схвалення, і висловити подяку авторові цієї яскравої книги професору С. М. Воропаю за ґрунтовне дослідження, яке, безсумнівно, стане невід'ємною частиною олімпійської освіти, матиме особливо важливе значення для освітнього та культурного теренів Кіровоградщини, оскільки висвітлює ще одну сторінку багатобарвної історії центрального регіону України. Крім того, пропонуване видання сприятиме популяризації олімпійських цінностей серед широкого загалу, особливо серед дітей і молоді, розвитку олімпійського руху в регіоні, стане безцінним посібником для фахівців галузі фізичного виховання й спорту, працівників освіти, гідним подарунком для всіх, хто цікавиться історією олімпійського спорту.

**Президент Олімпійської академії України,
член Комісії МОК «Культура
та олімпійська спадщина»,
доктор педагогічних наук, професор**

Марія Булатова

Передмова

Олімпійський рух, Олімпійські ігри, та й узагалі вся багатогранна діяльність, пов'язана з олімпійським спортом, — це специфічне й водночас воістину унікальне, феноменальне явище. Воно не має аналогів і надзвичайно популярне серед людей усього світу, особливо молоді. Важко переоцінити не лише спортивне значення олімпізму, величезну гуманістичну, моральну і виховну роль олімпійських ідеалів, а й значення їх для розвитку міжнародного співробітництва, зміцнення миру та злагоди на нашій планеті [15, 20, 53].

Центральною фігурою в олімпійському русі був, є і буде його величність атлет, талант, майстерність, видатні досягнення якого робили й роблять Олімпійські ігри яскравим та незабутнім святковим видовищем світового масштабу [20].

Спортсмен створює унікальне за красою й емоційністю видовище, що залучає на трибуни спортивних споруд сотні тисяч глядачів та уболівальників, а до екранів телевізорів — мільярди телеглядачів у всіх куточках земної кулі.

Демонструючи свої можливості, спортсмен, як ніхто інший, сприяє росту популярності країни, регіону, представником яких він є. Досягнення і спосіб життя атлетів є відчутним поштовхом для мільйонів людей до фізичної досконалості й здорового способу життя, а також потужним стимулятором розвитку науки та науково-технічного прогресу в найрізноманітніших галузях.

У міжнародній олімпійській родині, яка створила, розвинула це всесвітнє свято Ігор та піднесла його суспільне значення до небачених висот, вагоме місце займають і спортсмени нашої області, які в різні часи, зокрема й після проголошення незалежності, зробили гідний внесок у піднесення престижу регіонального спорту на світовій арені в складі різних збірних команд Національних олімпійських комітетів (НОК), захищали спортивну честь України та безпосередньо Кіровоградщини [54].

Існує бодай три критерії, за якими визначають представництво учасників олімпійських чи інших міжнародних спортивних змагань: громадянство, місце народження або проживання, національну належність особи [20].

Послугування цими критеріями дає змогу оцінити роль, значення та місце уродженців та вихованців спортивних організацій Кіровоградщини в розвитку сучасного олімпійського руху.

Пропаганда цих досягнень має велике значення для подальшого розвитку олімпійського руху на Кіровоградщині, виховання нових видатних олімпійців, поширення олімпійських ідеалів в окремих районах області.

Автор щиро вдячний виконкому відділення НОК України в Кіровоградській області за сприяння та підтримку у виданні монографії.

*Виконком відділення НОК України
в Кіровоградській області.
2020 рік*

Спортсмени Кіровоградщини на олімпійських аренах

Немає для спортсмена будь-якої країни чи регіону події важливішої, ніж участь в Олімпійських іграх. Такої честі удостоєні тільки найкращі. І немає нагороди вагомішої, ніж здобута в чесній конкуренції медаль на Олімпійських іграх.

У 1952 році з виходом на олімпійську арену радянських спортсменів (Україна разом із Кіровоградщиною до 1991 року була в складі СРСР) на мапі учасників Ігор з'явився й наш регіон. Представництво атлетів-земляків було різним на олімпіадах третього та четвертого періодів розвитку сучасного олімпійського руху.

Аналіз доступних джерел [54, 64, 72] дав можливість з'ясувати, якими є досягнення наших земляків на Олімпійських іграх.

Інформація, подана в табл. 1, засвідчує, що в історії олімпійського руху наш регіон займає чільне місце. У складі різних збірних НОКів — Союзу Радянських Соціалістичних Республік (СРСР), об'єднаної команди співдружності незалежних держав (ОК СНД), України та інших країн — брали участь в Іграх Олімпіад 34 уродженці та вихованці нашої області, які змагалися в 14 видах спорту.

Таблиця 1.
Розподіл олімпійців Кіровоградщини за видами спорту

№	Олімпійські види спорту	Кількість учасників
1	Легка атлетика	7
2	Спортивна гімнастика	6
3	Велоспорт	5
4	Боротьба греко-римська	2
5	Стрільба кульова	2
6	Плавання	2
7	Веслування на байдарках і каное	2
8	Веслування академічне	2
9	Важка атлетика	1
10	Вітрильний спорт	1
11	Дзюдо	1
12	Стрільба з лука	1
13	Тріатлон	1
14	Футбол	1
Усього		34

Найбільше представництво мали легкоатлети — 7 осіб, спортивна гімнастика була репрезентована 6 гімнастами, велоспорт делегував 5 спортсменів, боротьба греко-римська, стрільба кульова, плавання, веслування академічне та на байдарках і каное — по 2 спортсмени, а важка атлетика, вітрильний спорт, дзюдо, стрільба з лука, триатлон, футбол — по 1.

У складі збірних НОКів СРСР та інших країн засвідчено поодиноке представництво наших атлетів (табл. 2), а за часів формування збірних НОКу України воно суттєво зросло, особливо на Іграх Олімпіад 2000, 2004 та 2016 років.

Таблиця 2.
Уродженці та вихованці спорту Кіровоградщини на Олімпійських іграх сучасності

№	Ігри Олімпіад	Кількість учасників
1	Гельсінкі, 1952	1
2	Мельбурн, 1956	1
3	Рим, 1960	2
4	Монреаль, 1976	4
5	Москва, 1980	3
6	Барселона, 1992	2
7	Атланта, 1996	4
8	Сідней, 2000	7
9	Афіни, 2004	6
10	Пекін, 2008	5
11	Лондон, 2012	3
12	Ріо-де-Жанейро, 2016	8
Усього		46

На Іграх Олімпіад 2000 року було 7 уродженців та вихованців нашого краю, котрі представляли 4 види спорту (спортивну гімнастику, велоспорт (трек, шосе), триатлон, плавання), а на Іграх 2004 року — 6 атлетів у 5 видах спорту (у спортивній гімнастиці, триатлоні, плаванні, легкій атлетиці, веслуванні на байдарках і каное).

Найбільше учасників із Кіровоградщини брали участь в Іграх Олімпіади 2016 року: 8 атлетів змагалися в 5 видах спорту (у велоспорті (трек, шосе), легкій атлетиці, дзюдо, вітрильному спорті та веслуванні на байдарках і каное).

Аналіз протоколів змагань за видами спорту на Іграх Олімпіад дав підстави стверджувати, що першим олімпійцем нашого краю варто вважати уродженця с. Шамівки Знам'янського району Івана Ярмиша, легкоатлета-скоророхода, який посів 6-е місце на Іграх XV Олімпіади 1952 року в Гельсінкі (Фінляндія) у спортивній ходьбі на 10 км [64, 72].

При аналізі спортивних досягнень олімпійців Кіровоградщини на Іграх Олімпіад за критеріями, прийнятими Міжнародним олімпійським комітетом (МОК) (за завойованими медалями), визначено кількість золотих, срібних та бронзових нагород (табл. 3).

За нашими даними, в олімпійській медальній скарбівні області маємо 14 відзнак різного ґатунку. Спортсмени-земляки здобули 2 золоті, 9 срібних та 3 бронзові медалі на сімох Іграх Олімпіад.

Таблиця 3.
 Медальний здобуток спортсменів — уродженців та вихованців Кіровоградщини —
 на Олімпійських іграх

№	Ігри Олімпіад	Медалі			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Мельбурн, 1956	1			1
2	Монреаль, 1976		2	1	3
3	Москва, 1980		1		1
4	Барселона, 1992	1	4		5
5	Атланта, 1996			1	1
6	Сідней, 2000		2		2
7	Ріо-де-Жанейро, 2016			1	1
Усього		2	9	3	14

Першу медаль — і відразу золоту — на Іграх XVI Олімпіади 1956 року в австралійському Мельбурні завоював Валентин Ніколаєв — борець греко-римського стилю, уродженець с. Долино-Кам'янки Знам'янського району (табл. 4).

Наступне поповнення нагородної скарбівни прихильники олімпійського руху нашого степового краю мусили чекати 20 років. На Іграх XXI Олімпіади 1976 року в Монреалі (Канада) вона поповнилася відразу трьома медалями.

Срібло завоювали уродженка с. Петроострова Новомиргородського району Валентина Ковпан у стрільбі з лука (особиста першість) та уродженка с. Розсохуватця Новоархангельського району Олена Зубко в академічному веслуванні (вісімка розпашна з рульовим), а бронзу — вихованець кропивницького футболу Володимир Веремєєв.

На Іграх XXII Олімпіади 1980 року в Москві (СРСР) в академічному веслуванні (четвірка парна з рульовим) срібло виборола уродженка с. Корбомиколаївки Новгородківського району Антоніна Пустовіт.

Найуспішнішими для наших атлетів стали Ігри XXV Олімпіади 1992 року в Барселоні (Іспанія). На них феєрично виступив вихованець олександрійської школи спортивної гімнастики Григорій Місютін, виборовши 1 золоту та 4 срібні медалі в змаганнях зі спортивної гімнастики в складі збірної ОК СНД. До власних здобутків і до скарбівни регіону він додав ще й бронзову медаль на наступних Іграх XXVI Олімпіади 1996 року в Атланті (США) (уперше в складі збірної НОК України). Наразі Григорій Місютін єдиний олімпієць-земляк, який завоював повний комплект олімпійських медалей: 1 золоту, 4 срібних та 1 бронзову (табл. 4).

Таблиця 4.
Найкращі досягнення спортсменів Кіровоградщини на Олімпійських іграх

№	Учасник Олімпійських ігор	Місце народження, проживання	Вид спорту	Медалі			
				Золото	Срібло	Бронза	Усього
1	Місютін Григорій	м. Олександрія	спортивна гімнастика	1	4	1	6
2	Ніколаєв Валентин	с. Долино-Кам'янка Знам'янського р-ну	боротьба греко-римська	1			1
3	Ковпан Валентина	с. Петроострів Новомиргородського р-ну	стрільба з лука		1		1
4	Зубко Олена	с. Розсохуватець, Новоархангельського р-ну	академічне веслування, вісімка розпашна з рульовим		1		1
5	Пустовіт Анастасія	с. Корбомиколаївка Новгородківського р-ну	академічне веслування, четвірка парна з рульовим		1		1
6	Симоненко Олександр	м. Кіровоград	велоспорт, командна гонка переслідування на 4 км (трек)		1		1
7	Мезенцев Руслан	м. Кіровоград	спортивна гімнастика		1		1
8	Веремєєв Володимир	м. Кіровоград	футбол			1	1
9	Дмитрієв Денис	м. Олександрія	велоспорт, спринт (трек)			1	1

Ігри XXVII Олімпіади 2000 року в Сідней (Австралія) були успішними для вихованців кіровоградського велоспорту та спортивної гімнастики. Велосипедист Олександр Симоненко здобув срібну медаль у командній гонці переслідування на 4 км (трек), а Руслан Мезенцев був другим у командній першості зі спортивної гімнастики.

Ігри наступних трьох Олімпіад не принесли до олімпійської медальної скарбівни області медалей. У кроці від бронзи на Іграх XXVIII Олімпіади 2004 року в Афінах (Греція) фінішувала вихованка легкої атлетики обласного центру степового краю Наталія Євдокимова в бігу на 1500 м, а на Іграх XXX Олімпіади 2012 року в Лондоні (Великобританія) її успіх повторив вихованець вільшанської школи веслування на байдарках і каное Максим Прокопенко в змаганнях каное-двійок на 1000 м.

Доробок регіональної скарбівни нагород поповнився на Іграх XXXI Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія). Бронзовий успіх на цій Олімпіаді святкував вихованець велоспорту м. Олександрії в спринті (трек) Денис Дмитрієв.

Для висвітлення досягнень наших атлетів було використано ширший від загально прийнятого спектр чинників, зокрема проаналізовано, хто з наших олімпійців потрапляв до десятки найкращих на Іграх Олімпіад у підсумкових протоколах змагань у різних видах спорту. На наш погляд, такий аналіз дає ширше й чіткіше уявлення про рівень розвитку олімпійських видів спорту в степовому краї. Дані нашого дослідження представлені в табл. 5.

Таблиця 5.
Досягнення спортсменів Кіровоградщини на Олімпійських іграх
(перша десятка)

№	Олімпійські ігри	Зайняті місця												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	Гельсінкі, 1952						1							
2	Мельбурн, 1956	1												
3	Рим, 1960					2								
4	Монреаль, 1976		2	1										1
5	Москва, 1980		1											
6	Барселона, 1992	1	4											
7	Атланта, 1996			1		3			1					
8	Сідней, 2000		2			3	1							
9	Афіни, 2004				1				1					1
10	Пекін, 2008								1	1				
11	Лондон, 2012				1	1			1					
12	Ріо-де-Жанейро, 2016			1		1	1							
Усього		2	9	3	2	10	3	4	1	-	2			

Атлети нашого регіону 36 разів потрапляли до першої десятки спортсменів за підсумками олімпійських стартів у різних видах спорту на Іграх Олімпіад. Це відбувалося на всіх 12 найвищих спортивних форумах, у яких вони брали участь. Найчастіше атлети-земляки виборювали п'яте місце — 10 разів, 9 разів були другими, чотири рази — сьомими, тричі — третіми та шостими, двічі — першими, четвертими й десятими, одного разу посіли восьме місце.

За винятком наших визнаних світових лідерів за останні роки більшість олімпійців з Кіровоградщини вчиться саме на досвіді участі в олімпійських змаганнях. Це не тільки не має протиріччя з олімпійськими принципами, а навпаки збігається з ними. Ми вважаємо, що сам факт участі в олімпійських змаганнях є великим спортивним досягненням.

Для розв'язання проблем залучення молоді до занять спортом важливо мати яскравий приклад, що запалює. Таким взірцем, на нашу думку, можуть стати зірки олімпійського спорту та спортсмени-олімпійці. Кіровоградська область та місто Кропивницький мають таких спортсменів, про що свідчать дані, що наведені в табл. 6.

Таблиця 6.
Уродженці та вихованці спорту Кіровоградщини на Олімпійських іграх сучасності

Прізвище та ім'я	Рік, номер, місце проведення Олімпійських ігор	Нагороди, місця	Вид спорту
Ярмиш Іван	1952, XV, Гельсінкі	6-е місце	Легка атлетика, спортивна ходьба на 10 км
Ніколаєв Валентин	1956, XVI, Мельбурн	Золото	Боротьба греко-римська, вагова категорія — до 87 кг
Гамарник Григорій	1960, XVII, Рим	5-е місце	Боротьба греко-римська, вагова категорія — до 73 кг
Іткіс Мойсей	1960, XVII, Рим	5-е місце	Стрільба кульова, довільна гвинтівка у праві з трьох положень на 300 м
Ковпан Валентина	1976, XXI, Монреаль	Срібло	Стрільба з лука, особиста першість
Зубко Олена	1976, XXI, Монреаль	Срібло	Академічне веслування, вісімка розпашна з рульовим
Веремєєв Володимир	1976, XXI, Монреаль	Бронза	Футбол
Прохоренко Юрій	1976, XXI, Монреаль	10-е місце	Легка атлетика, стрибки з жердиною
Пустовіт Анастасія	1980, XXII, Москва	Срібло	Академічне веслування, четвірка парна з рульовим
Булкін Олександр	1980, XXII, Москва	11-е місце	Стрільба кульова, малокаліберна гвинтівка з положення лежачи на відстань 50 м
Прохоренко Юрій	1980, XXII, Москва	Учасник	Легка атлетика, стрибки з жердиною
Місютін Григорій	1992, XXV, Барселона	1 — золото, 4 срібла	Спортивна гімнастика, команда, багатоборство, вільні вправи, стрибок, поперечина
Рябушенко Святослав	1992, XXV, Барселона	33-є місце	Велоспорт, індивідуальна шосейна гонка
Місютін Григорій	1996, XXVI, Атланта	Бронза	Спортивна гімнастика, команда
Тесленко Ольга	1996, XXVI, Атланта	5-е місце — двічі	Спортивна гімнастика, команда, колода
Зелепукіна Світлана	1996, XXVI, Атланта	5-е місце	Спортивна гімнастика, команда
Симоненко Олександр	1996, XXVI, Атланта	7-е місце	Велоспорт, командна гонка переслідування на 4 км (трек)
Симоненко Олександр	2000, XXVII, Сідней	Срібло	Велоспорт, командна гонка переслідування на 4 км (трек)
		6-е місце	Велоспорт, індивідуальна гонка переслідування на 4 км (трек)
Мезенцев Руслан	2000, XXVII, Сідней	Срібло	Спортивна гімнастика, команда
Тесленко Ольга	2000, XXVII, Сідней	5-е місце	Спортивна гімнастика, команда
Ярош Тетяна	2000, XXVII, Сідней	5-е місце — двічі	Спортивна гімнастика, команда, колода
Глуценко Андрій	2000, XXVII, Сідней	11-е місце	Триатлон

Прізвище та ім'я	Рік, номер, місце проведення Олімпійських ігор	Нагороди, місце	Вид спорту
Нікітіна Інна	2000, XXVII, Сідней	15-е місце	Плавання, брас на 200 м
Густов Володимир	2000, XXVII, Сідней	64 –е місце	Велоспорт, шосе, індивідуальна групова гонка
Євдокимова Наталія	2004, XXVIII, Афіни,	4-е місце	Легка атлетика, біг на 1500 м
Мезенцев Руслан	2004, XXVIII, Афіни,	7-е місце	Спортивна гімнастика, команда
Майструк Ірина	2004, XXVIII, Афіни,	29-е місце	Плавання, брас на 200 м
Глуценко Андрій	2004, XXVIII, Афіни,	учасник	Триатлон
Прокопенко Максим	2004, XXVIII, Афіни,	10-е й 12-е місце	Веслування на каное, С-2, 500, 1000
Твердоступ Андрій	2004, XXVIII, Афіни,	учасник	Легка атлетика, естафетний біг 4×400 м
Прокопенко Максим	2008, XXIX, Пекін	8-е місце	Веслування на каное, С-2, 500
Довгаль Юлія	2008, XXIX, Пекін	7-е місце	Важка атлетика, вагова категорія понад 75 кг
Голенкова Валентина	2008, XXIX, Пекін	11-е місце	Спортивна гімнастика, команда
Дмитрієв Денис	2008, XXIX, Пекін	12-е місце	Велоспорт, трек, командний спринт
Глуценко Андрій	2008, XXIX, Пекін	учасник	Триатлон
Прокопенко Максим	2012, XXX, Лондон	4-е місце	Веслування на каное, С-2, 1000
Дмитрієв Денис	2012, XXX, Лондон	5-е й 7-е місце	Велоспорт, трек, індивідуальний і командний спринт
Главан Ігор	2012, XXX, Лондон	19-е місце	Легка атлетика, спортивна ходьба, 50 км
Дмитрієв Денис	2016, XXXI, Ріо-де-Жанейро	бронза	Велоспорт, трек, індивідуальний спринт
Мельник Тетяна	2016, XXXI, Ріо-де-Жанейро	5-е місце	Легка атлетика, естафетний біг 4×400 м
Крайтор Андрій	2016, XXXI, Ріо-де-Жанейро	6-е місце	Веслування на каное, С-1, 500
Яковенко Дмитро	2016, XXXI, Ріо-де-Жанейро	20-е місце	Легка атлетика, стрибки у висоту
Швець Борис	2016, XXXI, Ріо-де-Жанейро	25-е місце	Вітрильний спорт, клас «470»
Главан Ігор	2016, XXXI, Ріо-де-Жанейро	учасник	Легка атлетика, спортивна ходьба, 20 і 50 км
Хрипта Андрій	2016, XXXI, Ріо-де-Жанейро	учасник	Велоспорт, шосе, індивідуальна групова гонка
Кеджау Ньябалі	2016, XXXI, Ріо-де-Жанейро	учасник	Дзюдо, вагова категорія до 90 кг

Для абсолютної більшості спортсменів — уродженців та вихованців нашої області (73,5%) — участь в Іграх Олімпіад була єдиною можливістю виступити на найвищому рівні (табл. 7). Приблизно кожний п'ятий (17,7%) спортсмен — уродженець чи вихованець Кіровоградщини — зумів взяти участь в Іграх Олімпіад двічі. Вірогідність для наших олімпійців тричі стартувати на найвищому спортивному форумі дорівнює лише 8,8%.

Таблиця 7.
Кількісна характеристика участі в Олімпійських іграх
уродженців та вихованців Кіровоградщини

№	Участь в Олімпійських іграх	Кількість учасників
1	3 Олімпіади	3
2	2 Олімпіади	6
3	1 Олімпіада	25
Усього		34

Отже, 26,5% наших олімпійців декілька разів брали участь в Іграх Олімпіад, таким чином підтверджуючи впродовж тривалого часу свій високий рівень майстерності (табл. 8).

Серед них у першу чергу варто виділити тих, хто тричі брав участь в Іграх Олімпіад. Це кропивничанин триатлоніст Глущенко Андрій, каноїст із смт Вільшанки Прокопенко Максим та вихованець олександрійського велоспорту Дмитрієв Денис.

Таблиця 8.
Уродженці та вихованці Кіровоградщини — багаторазові учасники Олімпійських ігор

Прізвище та ім'я	Рік, номер, місце проведення Олімпійських ігор	Нагороди, місяця	Вид спорту
Прохоренко Юрій	1976, XXI, Монреаль	10-е місце	Легка атлетика
	1980, XXII, Москва	учасник	Легка атлетика
Місютін Григорій	1992, XXV, Барселона	1 — золото, 4 — срібла	Спортивна гімнастика
	1996, XXVI, Атланта	1 — бронза	Спортивна гімнастика
Тесленко Ольга	1996, XXVI, Атланта	5-е місце — двічі	Спортивна гімнастика
	2000, XXVII, Сідней	5-е місце	Спортивна гімнастика
Симоненко Олександр	1996, XXVI, Атланта	7-е місце	Велоспорт, трек
	2000, XXVII, Сідней	срібло	Велоспорт, трек
Мезенцев Руслан	2000, XXVII, Сідней	срібло	Спортивна гімнастика
	2004, XXVIII, Афіни	7-е місце	Спортивна гімнастика
Глущенко Андрій	2000, XXVII, Сідней	11-е місце	Триатлон
	2004, XXVIII, Афіни	учасник	Триатлон
	2008, XXIX, Пекін	учасник	Триатлон

Прізвище та ім'я	Рік, номер, місце проведення Олімпійських ігор	Нагороди, місця	Вид спорту
Прокопенко Максим	2004, XXVIII, Афіни	10-е й 12-е місце	Веслування на каное
	2008, XXIX, Пекін	8-е місце	Веслування на каное
	2012, XXX, Лондон	4-е місце	Веслування на каное
Дмитрієв Денис	2008, XXIX, Пекін	12-е місце	Велоспорт, трек
	2012, XXX, Лондон	5-е й 7-е місце	Велоспорт, трек
	2016, XXXI, Ріо-де-Жанейро	бронза	Велоспорт, трек
Главан Ігор	2012, XXX, Лондон	19-е місце	Легка атлетика
	2016, XXXI, Ріо-де-Жанейро	учасник	Легка атлетика

Двічі підкорювали олімпійські вершини:

- кропивничани:
велосипедист Симоненко Олександр;
гімнасти Тесленко Ольга та Мезенцев Руслан;
- вихованець олександрійської школи гімнастики спортивної Місютін Григорій;
- вихованець легкої атлетики Бобринецького району Главан Ігор;
- уродженець м. Кіровограда (нині Кропивницький) легкоатлет Прохоренко Юрій.

Любителям і представникам олімпійського спорту Кіровоградщини є ким пишатися. У нашій олімпійській родині представники від всіх міст обласного значення та більше ніж третини районів області (табл. 9).

Таблиця 9.
Представництво олімпійців за регіонами
Кіровоградщини

№	Регіон	Кількість учасників
1	м. Кропивницький	16
2	м. Олександрія	2
3	м. Знам'янка	1
4	м. Світловодськ	1
5	Вільшанський район	2
6	Голованівський район	2
7	Знам'янський район	2
8	Новоархангельський район	2
9	Бобринецький район	1
10	Новгородківський район	1
11	Новомиргородський район	1
12	Олександрівський район	1
Усього		32

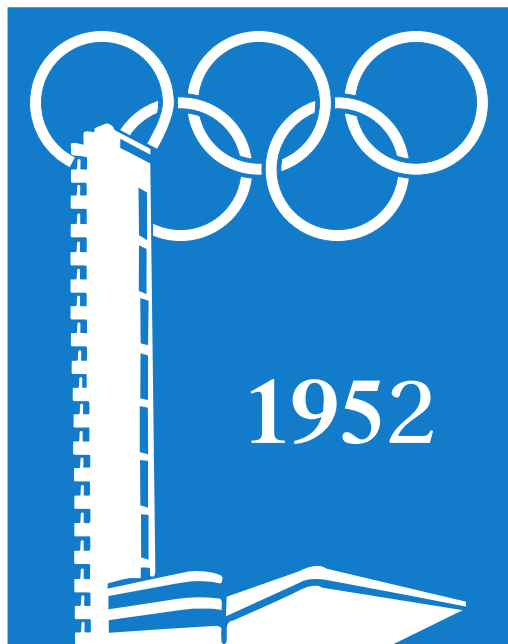
Центром олімпійського спорту нашого регіону закономірно є обласний центр м. Кропивницький, який делегував на олімпійські арени 16 своїх представників (50%).

Друга половина атлетів-олімпійців репрезентує 11 районів степового краю. З них 10 спортсменів (31,25%) (по 2 особи від тої чи тої території) представляли п'ять регіонів області: м. Олександрію, Вільшанський, Голованівський, Знам'янський і Новоархангельський райони. 6 олімпійців (18,75%) (по 1 особі) походили із шести регіонів області: м. Світловодська та м. Знам'янки, а також Бобринецького, Новгородківського, Новомиргородського та Олександрівського районів.

**АТЛЕТИ
ОЛІМПІЙСЬКОГО
СПОРТУ
КІРОВОГРАДЩИНИ**

XV OLYMPIA HELSINKI

**Ігри XV Олімпіади
1952 року в Гельсінкі,
Фінляндія**

Ярмиш Іван

*Уродженець с. Шамівки
Знам'янського району*

**Легка атлетика
(спортивна ходьба на 10 км)**

**Ігри XV Олімпіади 1952 року
Гельсінкі, Фінляндія**

6-е місце

Ярмиш Іван, майстер спорту СРСР із легкої атлетики (спортивна ходьба). Народився 15 лютого 1925 року в с. Шамівці Знам'янського району Кіровоградської області.

Легкою атлетикою займався ще в рідному селі. Спортивну кар'єру розпочав в перші повоєнні роки в м. Кіровограді (нині Кропивницькому) як стаєр, бігун на 5000 і 10000 метрів. Та під час служби в армії став займатися спортивною ходьбою.

Учасник Ігор XV Олімпіади 1952 року в Гельсінкі (Фінляндія). Брав участь у змаганнях легкоатлетів за збірну НОК СРСР. У кваліфікаційному забігу скороходів на 10 км по стадіону І. Ярмиш фінішував із результатом 47,26 хв на шостому місці й останнім потрапив до фіналу [64].

У фіналі його суперниками були 12 скороходів. І. Ярмиш гідно боровся з великобританцем Г. В. Колеманом (GeorgeWilliam COLEMAN) за потрапляння до п'ятірки й лише мить — 0,2 с — програв йому на фініші та із часом 46,07 хв фінішував шостим і приніс команді НОК СРСР одне залікове очко [72].

Це очко, як з'ясувалося потім, мало вирішальне значення, бо в неофіційному командному заліку СРСР і США набрали однакову кількість — по 494. Отже, виходило, що І. Ярмиш врятував команду від програшу й сам набрав стільки ж очок (як тоді жартували), скільки всі разом плавці, стрибуни у воду та ватерполісти [54].

Багаторазовий призер чемпіонатів СРСР — 1950, 1952, 1953, 1954 років.

Чемпіон та рекордсмен України. Останній виступ відбувся в 1959 році на II Спартакіаді України.

**Ігри XVI Олімпіади
1956 року в Мельбурні,
Австралія**

Ніколаєв Валентин

*Уродженець с. Долино-Кам'янки
Знам'янського району*

**Греко-римська (класична)
боротьба (до 87 кг)**

**Ігри XVI Олімпіади 1956 року
Мельбурн, Австралія**

Золото

Ніколаєв Валентин, заслужений майстер спорту СРСР з греко-римської (класичної) боротьби. Народився 6 квітня 1924 року в с. Долино-Кам'янкці Знам'янського району Кіровоградської області. Закінчив Ростовський інститут інженерів залізничного транспорту.

У великий спорт він прийшов доволі пізно: греко-римською боротьбою розпочав займатися у 21-річному віці під час навчання в Ростовському інституті інженерів залізничного транспорту [34].

Про свій перший вихід у великий спорт він згадував так: «Мені тоді зламали вуха і ребра. Це було в 1945 році в цирку на Цвітному бульварі. У першому поєдинку проти мене вийшов грома. Я швидко поклав його. Наступний противник — дивитися немає на що. І раптом — лежу на лопатках. Так половину сутичок програв, половину виграв. У Ростов привезли на ношах. Я був не готовий до цих змагань: боротьбою позаймався всього 20 днів. Але зрозумів, що боротьба — це не тільки сила, а й техніка. Півроку хворів, потім знову прийшов на тренування, настирливий був».

Він мав успіхи і в інших стилях боротьби — вільній та самбо, але обрав зрештою «класику».

Біографи атлета відзначають: «...Боротьбу він вважав одним із самих природних видів спорту, що дають людині прекрасні можливості не тільки зміцнити м'язи, але і вдосконалювати себе як особистість. А особистістю Валентин Ніколаєв був яскравою й непересічною». Він захоплювався також плаванням, вітрильним спортом, автомандрівками [34].

На Іграх XVI Олімпіади 1956 року в австралійському Мельбурні настає його зірковий час. В. Ніколаєв у своїй ваговій категорії (до 87 кг) не залишає досвідченим та іменитим суперникам жодного шансу й упевнено перемагає в усіх п'яти поєдинках [13, 34].

У першому колі змагань йому протистояв Петко Сіраков із Болгарії. Сутичку наш борець провів упевнено й за рішенням суддів переміг із рахунком 3–0. У чвертьфіналі успішно подолав опір Дюлі Ковача з Угорщини з таким самим рахунком 3–0. Півфінальний поєдинок звів нашого борця з Вейкко Лахті з Фінляндії; але й той нічого протиставити не зміг і в підсумку поступився за рішенням суддів із рахунком 3–0 [64, 72].

У фіналі на В. Ніколаєва чекало найсерйозніше випробування. Йому протистояв п'ятиразовий чемпіон світу, переможець Ігор Олімпіад 1948 року в Лондоні швед Карл-Ерік Нільссон. Поєдинок був запеклий, але й у ньому наш борець отримав за рішенням суддів перемогу з рахунком 3–0 і став чемпіоном Ігор Олімпіад [64, 72].

В. Ніколаєв, чемпіон РСФРР 1948 року

Ця перемога принесла до скарбівни нашого степового краю першу золоту медаль Олімпійських ігор. Ім'я Валентина Ніколаєва як першого земляка — олімпійського чемпіона — навіки закарбоване на скрижалях історії та спортивної слави Кіровоградщини.

Він став чемпіоном світу 1955 року в Карлсруе.

Тричі перемагав на Всесвітніх фестивалях молоді і студентів у Берліні (1951 року), Бухаресті (1953 року) і Будапешті (1954 року).

Дворазовий чемпіон СРСР (1952, 1954 років), чотириразовий срібний призер СРСР (1953, 1957, 1958, 1959 років) та бронзовий призер 1950 року.

10-разовий чемпіон Російської Федерації [34].

Заслужений тренер РСФРР. Нагороджений орденом «Трудового Червоного Прапора». На будинку, де жив олімпійський чемпіон В. Ніколаєв, відкрито меморіальну дошку. Його ім'я присвоєно спеціалізованому залу боротьби «Геркулес» у м. Ростові-на-Дону[34].

**Ігри XVII Олімпіади
1960 року в Римі,
Італія**

Гамарник Григорій

*Уродженець м. Зінов'ївська
(нині Кропивницький)*

**Греко-римська боротьба
(до 73 кг)**

**Ігри XVII Олімпіади 1960 року
Рим, Італія**

5-е місце

Гамарник Григорій, заслужений майстер спорту СРСР із греко-римської боротьби. Народився 22 квітня 1929 року в м. Зінов'євську (нині Кропивницький). Закінчив Київський інститут фізичної культури (нині Національний університет фізичного виховання і спорту України).

Через голод родина змушена була переїхати до Ташкента. У 1944 році почав займатись акробатикою, однак уже за рік перейшов до секції боротьби [19].

У 1951 році вступив до Київського інституту фізичної культури (зараз це Національний університет фізичного виховання і спорту України), де почав тренуватися під керівництвом тренера А. Ялтиряна та захищати кольори спортивного товариства «Динамо» (Київ) [11].

Учасник Ігор XVII Олімпіади 1960 року в Римі (Італія). За збірну команду НОК СРСР Г. Гамарник приймав участь у турнірі з греко-римської боротьби у ваговій категорії до 73 кг. Розпочав олімпійський турнір наш борець із сутички з датчанином Б. Ансблом, у якій судді віддали йому перемогу (1 штрафне очко). Після першого раунду з 1 штрафним балом він розділив з іншими борцями 3 місце [64, 72].

У другому колі змагань на нього чекала сутичка з норвежцем Х. Берлі. Вона також закінчилася перемогою нашого борця за рішенням суддів. Другий раунд боротьби наш атлет закінчив із двома штрафними балами, посівши 4 місце [72].

Третій свій поєдинок Г. Гамарник провів упевнено й виграв із рахунком 16:1 у японця С. Такеді, що дозволило йому відповідно до проміжкового протоколу з двома штрафними балами переміститися на перше місце [72].

Наступний поєдинок із болгариним К. Петковим-Тодоровим був найрезультативнішим для нашого борця — 35–3, і він ще більше зміцнив свої лідерські позиції [72].

З югославом С. Хорватом поєдинок був рівний, але судді віддали перевагу супротивникові Г. Гамарника, додавши останньому 3 штрафних бали, котрі знову перемістили нашого земляка на 3 позицію.

У шостому раунді жереб звів Г. Гамарника з майбутнім чемпіоном Ігор турком М. Байраком. Сутичка була дуже напруженою, проте переможця не було виявлено. Судді визнали нічию й зарахували по 2 штрафних бали обом борцям, але для нашого земляка вони вартували олімпійської медалі. За регламентом турніру він припинив подальшу боротьбу [72].

У підсумковому протоколі із чотирма перемогами, однією нічиєю та однією поразкою Г. Гамарник — найсильніший на той час атлет у своїй ваговій категорії — фінішував із 7 штрафними балами, посівши тільки п'яте місце [64, 72].

Він був чемпіоном світу 1955 року у ваговій категорії до 67 кг. Уже на першому етапі здолав чинного на той час чемпіона світу Густава Фрея. Незважаючи на те що цей суперник зламав йому пальці, борець із степового краю дійшов до фіналу, де переміг фіна Кюйості Лехтонена.

Ось як це відбувалося за спогадами очевидців: *«На чемпіонаті світу 1955 Григорій Олександрович був дебютантом, його суперник — Густав Фрей — багаторазовим чемпіоном світу. У шведа було багато шанувальників не тільки серед глядачів, а й серед суддів. Здавалося, що Гамарник зовсім роззубився. Але незважаючи на два попередження, зміг відігратися. І тут Фрей показав, на що здатний: користуючись неуважністю суддів, він став виламувати пальці Григорія. Той не став відповідати тим же — честь була дорожчою. Судді помітили кров, але Фрея покарали тільки попередженням: бій довелося продовжувати з покаліченими руками. Але Григорій переміг! Швед же виявився хитрим. В останньому бою Гамарник мав боротися з фіном Лехтоненом, з яким перед цим повинен був боротися швед. Так ось, він демонстративно вийшов на килим і потиснув фіну руку, а потім піддався йому без особливого опору: щоб той зі свіжими силами «порвав» українця. Не вийшло: так Григорій Гамарник став першим українським борцем зі світовим ім'ям» [22].*

а)

б)

Г. Гамарник перемагає своїх суперників, кидаючи із заднього захвату (а) та дожимаючи з мосту й припечатуючи лопатками (б)

Крім золотої медалі чемпіона світу, наш земляк отримав спеціальний приз за мужність — мармурову скульптуру леопардів.

Срібний призер чемпіонату світу 1958 року в Будапешті у ваговій категорії до 73 кг, поступився лише турку Казімові Айвазу.

Чемпіон СРСР 1953, 1956–1958 років. Срібний призер чемпіонату СРСР 1951 року. Бронзовий призер чемпіонатів СРСР 1954, 1959, 1961 років.

Чемпіон I Спартакіади народів СРСР 1956 року у ваговій категорії до 73 кг.

Багаторазовий чемпіон України, Узбекистану та республік Середньої Азії.

Заслужений тренер України. Відзначений державною нагородою СРСР орденом «Знак Пошани» 1957 року [75].

Іткіс Мойсей

*Уродженець с. Торговиці
Новоархангельського району*

Стрільба кульова

**Ігри XVII Олімпіади 1960 року
Рим, Італія**

5-е місце

***Іткіс Мойсей**, заслужений майстер спорту СРСР із кульової стрільби. Народився 20 квітня 1929 року в с. Торговиці, Підвисоцького (нині Новоархангельського) району Кіровоградської області. У 1963 році закінчив заочний факультет Інституту фізичної культури імені П. Ф. Лесгафта.*

Представляв товариство «Трудові резерви» (Москва), з 1949 року — СКА (Ленінград) [24].

Учасник Ігор XIV Олімпіади 1960 року в Римі (Італія) у складі збірної команди НОК СРСР. На Олімпіаді брав участь у змаганнях стрільців із довільної гвинтівки у вправі з трьох положень на 300 м. Його суперниками були 39 спортсменів із 22 країн. М. Іткіс став одним із фаворитів олімпійського турніру [64].

Система проведення змагань включала кваліфікаційний раунд і фінал. Для проведення кваліфікаційного раунду всіх стрільців поділили на дві групи. Наш атлет змагався в другій групі. Розпочалася стрільба з положення лежачи. Для М. Іткіса вона стала вирішальною: з результатом 190 очок він став програвати лідерам 7. У другій позиції — з коліна — він стріляв більш успішно й, з результатом 193 очки, показав другий результат та дещо скоротив відставання від лідерів у сумі двох позицій (5 очок). З позиції стоячи він також програв лідеру 7 очок, вибивши 180.

За сумою трьох позицій із шостим результатом (563) кваліфікувався до фіналу, програвши лідерів 7 очок [64, 72].

Фінал розпочався стрільбою з положення лежачи, де наш стрілець повторив результат попереднього раунду, вибивши знову 190 очок і за сумою двох спроб став програвати лідеру вже 10. У стрільбі з коліна не все вдалося М. Іткісу, і він відстрілявся гірше, ніж у першому раунді, показавши результат 186 очок, але за сумою двох спроб став 4-м. За сумою стрільби з двох позицій М. Іткіс програв лідерів 10 очок. На завершальну стрільбу з позиції стоячи наш атлет вийшов максимально зосереджений і налаштований показати свій найкращий результат. Постріл за пострілом М. Іткіс посилав точно в ціль. Тому в цій вправі показав найкращий результат — 365 очок за сумою двох спроб, але відносні промахи вході змагання не дозволили йому піднятися на п'єдестал [72].

У підсумковому фінальному протоколі з результатом 1124 очки наш земляк замкнув п'ятірку найкращих стрільців. Йому не вистачило всього трьох очок, щоб бути в трійці призерів, і 5 очок, щоб стати чемпіоном [64].

Мойсей Іткіс — багаторазовий чемпіон світу, Європи та СРСР із кульової стрільби у вправах із гвинтівкою [3].

12-разовий чемпіон світу: у 1954 році в Каракасі (Венесуела) наш стрілець виборов 4 золоті медалі в командних змаганнях у стрільбі з гвинтівки з коліна на 50 м, стоячи

М. Іткіс — нагородження на чемпіонаті СРСР

на 50 м, із трьох позицій на 50 м та з трьох позицій на 300 м; у 1958 році в Москві (СРСР) він виборов ще 5 золотих медалей, чотири з яких у командних змаганнях (із гвинтівки з коліна на 50 м, стоячи на 50 м, із трьох позицій на 50 м, стандартна гвинтівка на 300 м) й одну особисту в стрільбі з гвинтівки стоячи на 50 м (374 очки); у 1962 році в Каїрі (Єгипет) до своєї скарбнички додав ще 3 золоті медалі в командних змаганнях (із трьох позицій на 50 м, із трьох позицій на 300 м та стандартна гвинтівка на 300 м) [29].

Срібний призер чемпіонату світу 1958 року в Москві (СРСР) у стрільбі зі стандартної гвинтівки на 300 м в особистій першості [39]. 5-разовий бронзовий призер чемпіонатів світу: 1954 року в Каракасі (Венесуела) здобув три медалі; у стрільбі з гвинтівки лежачи на 50 м і 100 ярдів та лежачи на 50 м у командній і в стрільбі з гвинтівки з коліна на 50 м в особистій першості; 1958 року в Москві (СРСР) зі стрільби з гвинтівки лежачи на 50 м (команда) та з гвинтівки з трьох позицій на 50 м в особистій першості [39].

2-разовий чемпіон Європи: 1955 року в Бухаресті (Румунія) у стрільбі з гвинтівки стоячи на 50 м та 1965 року в Каїрі (Єгипет) у стрільбі з гвинтівки стоячи на 300 м [39].

7-разовий срібний призер чемпіонатів Європи: 1955 року в Бухаресті (Румунія) у стрільбі з гвинтівки з трьох позицій на 50 м; 1959 року у Вінтертурі (Швейцарія) у стрільбі з гвинтівки з коліна на 300 м, гвинтівки стоячи на 300 м, гвинтівки з трьох позицій на 300 м та стандартної гвинтівки на 300 м; 1959 року в Мілані (Італія) у стрільбі з гвинтівки з трьох позицій на 50 м; 1965 року в Каїрі (Єгипет) у стрільбі з гвинтівки з трьох позицій на 300 м [39].

2-разовий бронзовий призер чемпіонатів Європи: 1959 року у Вінтертурі (Швейцарія) у стрільбі з гвинтівки лежачи на 300 м та в Мілані (Італія) у стрільбі з гвинтівки стоячи на 50 м. 19-разовий рекордсмен світу та Європи. М. Іткіс установив світовий рекорд у стрільбі стоячи з малокаліберної гвинтівки — 374 очки (1958 року) [39].

Багаторазовий чемпіон СРСР 1954–1955, 1957, 1959–1963 років. 75-разовий рекордсмен СРСР. Нагороджений орденом «Знак Пошани».

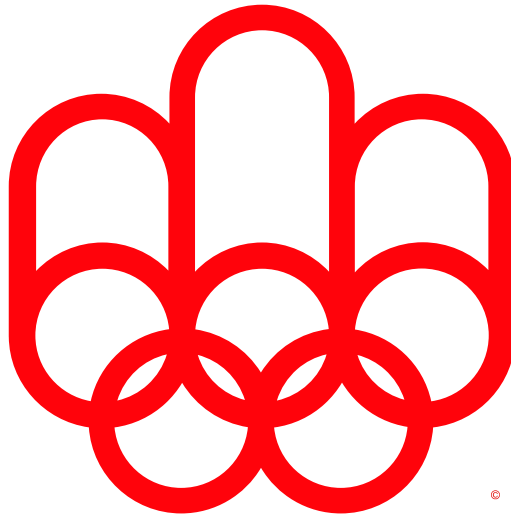
У 1969 році захистив кандидатську дисертацію на тему «Удосконалення методики навчання стрільбі з гвинтівки стоячи у світлі вивчення функцій деяких аналізаторів стрільця».

Викладав у Санкт-Петербурзькому Військово-інженерному інституті імені А. Ф. Можайського, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник [11].

У 1983 році в співавторстві з Шіренко Анатолієм Павловичем, Барановим Леонідом Миколайовичем, Луговським Владиславом Федоровичем і Лисенко Валерієм Івановичем запатентував пристрій для навчання та тренування в прицілюванні (патент № 9538 від 30.08.1983).

Автор ряду книг та статей із теорії та методики підготовки стрільців із гвинтівки [29].

Montréal 1976

**Ігри XXI Олімпіади
1976 року в Монреалі,
Канада**

Ковпан Валентина

*Уродженка с. Петроострова
Новомиргородського району*

Стрільба з лука

**Ігри XXI Олімпіади 1976 року
Монреаль, Канада**

Срібло

Ковпан Валентина, заслужений майстер спорту СРСР зі стрільби з лука (1976 рік). Народилася 28 лютого 1950 року в с. Петроострові Новомиргородського району Кіровоградської області. Виступала за «Буревісник» — СКА Львів. Закінчила Львівський державний медичний інститут (1973 рік).

Після закінчення школи в 1966 році поїхала на навчання до міста Львова. Вона напрочуд легко вступила до Львівського медінституту, бо з дитинства мріяла стати лікарем. Навчаючись в інституті, розпочала займатися спортом. Валентина віддала перевагу стрільбі із лука [9, 12].

Майже миттєво виконала норматив майстра спорту. Минуло ще два роки — і вона — майстер спорту міжнародного класу, а випускний 1969 рік у медінституті став першим роком виступів за збірну команду Радянського Союзу [56, 67, 75].

У кваліфікації до Ігор-1972 В. Ковпан посіла лише четверте місце й не потрапила до складу олімпійської команди. *«Безперечно, хотілося поїхати до Мюнхена. Та я — реалістка і, перемагаючи біль у душі, розуміла, що є сильніші»,* — з роками згадувала вона про цей відбір [57].

Ще складніше було потрапити на монреальські Ігри XXI Олімпіади 1976 року до Канади. СРСР, з метою економії, за океан делегував лише двох лучниць із завданням: привезти дві найцінніші нагороди! У свою вихованку вірив М. К. Хусківадзе — перший тренер, людина, яка навчила її тримати лук та привела до вершини спортивної слави. І В. Ковпан не схибила у відбіркових стартах й очолила збірну команду лучниць НОК СРСР на Іграх [56, 57].

Суперниками нашої лучниці стали 28 спортсменок із 17 країн світу. Сам олімпійський турнір лучниць мав складну систему визначення переможця особистої першості. Спортсменки повинні були вести стрільбу у два кола на чотирьох дистанціях [64].

Розпочалися змагання в першому раунді зі стрільби на 30 м. Наша лучниця успішно справилася з першою стрільбою, набравши 340 очок і посівши 2-е місце. Наступною була стрільба на 50 м. Зайва емоційність і безсонні ночі призвели до того, що наша землячка «зірвалася», недобравши до результату головної конкурентки американки Раян Люан понад пів сотні балів. Стріли летіли по горизонталі, але в «яблучко» не влучали. Тренер шокований, спортсменка в сльозах. Хоч у лучників на першому місці має бути техніка, плинність рухів і душевний спокій. У підсумку лише 254 очки й поточне 22-е місце в другому раунді [72].

У стрільбі на 60 м вона заспокоїлась і суттєво поліпшила свій результат у спробі: 299 очок і 6-е місце в третій стрільбі. На останній дистанції першого кола 70 м її результат уже був п'ятим (289 очок). За підсумком же першого кола змагань наша

В. Ковпан — член збірної команди СРСР (1970-1981 років)

В. Ковпан. На вогневому рубежі (Москва, 1980)

лучниця була на 7-му місці із результатом 1182 очки, поступаючи своїй головній конкурентці — американці Раян Люан — 35 балами.

Перед другим раундом змагань був день відпочинку, котрий пішов В. Ковпан на користь. Їй вдалося справитися з емоціями та по-бойовому налаштуватися на черговий етап змагань [72].

Другий раунд В. Ковпан розпочала досить упевнено й на стартовій 30-метрової дистанції із результатом 346 очок була першою. На 50-метрову стрільбу було особливе налаштування з урахуванням невдалої першої спроби. І вона не схибила: стала третьою, набравши 305 очок. А от у стрільбі на 60 м їй не вдалося показати результат першої спроби, проте 327 очок гарантували їй перше місце в спробі.

На 70 м вона вийшла налаштована на рекордний результат. Стрільба пішла вдало й набрані 300 очок вивели її на друге місце в спробі. Вдало проведений другий раунд змагань закінчився для В. Ковпан проміжковим другим місцем із результатом 1278 очок і програшем усе тій же американці Раян Люан, проте вже тільки 4 балів [72].

На жаль, титанічні зусилля нашої лучниці в другому раунді не компенсували втрати в стрільбі на 50 м у першому. Із результатом 2460 очок вона фінішувала другою на олімпійському турнірі в Монреалі, поступившись лише американці 39 балами.

«Я подумала, що втратити вже нічого й зосередилася на стенді. У підсумку — шість олімпійських рекордів і, на жаль, тільки срібна медаль», — підсумувала свій виступ В. Ковпан на Іграх XXI Олімпіади [57].

Чемпіонка світу 1973 року в м. Греноблі (Франція) та 1975 року в м. Інтерлакені (Швейцарія) у командних змаганнях. Срібний призер чемпіонатів світу 1973 і 1975 років в особистих змаганнях [67, 75].

Чемпіонка Європи 1976 року в м. Копенгагені (Данія) в командних змаганнях та 1978 року в м. Кентрі (Велика Британія) в особистих і в командних змаганнях. Срібний призер чемпіонату Європи 1976 року в м. Копенгагені (Данія) в особистих змаганнях [67,75].

Переможниця 6-ї Спартакіади народів СРСР (1975 року) в особистому та командних залах. Абсолютна чемпіонка СРСР у командних (1970 і 1974 роки) та особистих (1973, 1978 роки) змаганнях. Установила 4 особистих, 3 командних світових та 15 особистих рекордів СРСР. Член збірної команди СРСР (1970–1981 роки) [24, 65].

Зубко (Перескіна) Олена

*Уродженка с. Розсохуватця,
Новоархангельського району*

**Академічне веслування
(вісімка)**

**Ігри XXI Олімпіади 1976 року
Монреаль, Канада**

Срібло

Зубко (Пересекіна) Олена, майстер спорту міжнародного класу з академічного веслування (1976 рік). Народилася 8 травня 1953 року в с. Розсохуватці Новоархангельського району Кіровоградської області. Закінчила Київський інститут фізичної культури (нині Національний університет фізичного виховання і спорту України) (1981 рік).

*О. Зубко (четверте місце).
Екіпаж на тренуванні*

Активно займатись академічним веслуванням розпочала в ранньому дитинстві. Першого серйозного успіху добилася в 1975 році, ставши чемпіонкою СРСР у розпашній вісімці з рульовою. Рік по тому повторила це досягнення [37].

Завдяки низці вдалих виступів потрапила до основного складу радянської національної збірної й удостоїлася права захищати честь країни на Іграх XXI Олімпіади 1976 року в Монреалі (Канада) — у складі розпашного восьмимісного екіпажу, куди також увійшли веслярки Ольга Гузенко, Надія Рощина, Клавдія Коженкова, Любов Талалаєва, Ольга Колкова, Неллі Тараканова, Надія Розгон і рульова Ольга Пуговська [64, 72].

В олімпійській регаті вісімок брало участь 8 екіпажів із 8 країн. У попередніх стартах екіпаж О. Зубко змагався в першому заїзді зі збірними командами Румунії, ФРН та Канади. Свій заїзд наш екіпаж упевнено виграв у своїх суперників з найкращим результатом усіх попередніх заїздів — 3.00,19 — і пробився до фіналу

головним фаворитом змагань.

У фіналі конкурентами нашого екіпажу були веслярки з НДР (Німецька демократична республіка) (нині в складі Німеччини), США, Румунії, ФРН (Федеративна Республіка Німеччина) (нині Німеччина) та Канади. З перших метрів дистанції йшла запекла боротьба екіпажу О. Зубко з екіпажем із НДР, але на фініш першими прийшли

німкені. Наші спортсменки програли їм менше 3 с (3.36,17) і завоювали медаль срібного гатунку [64, 72].

Чемпіонка (1976 року), срібна (1978 року), бронзова призерка (1974, 1977 років) першостей СРСР у складі вісімки. Багаторазова чемпіонка України в складі вісімки, четвірки розпашної зі стерновою та двійки розпашної без стернової (1974–1979 роки). Виступала за спортивні товариства «Спартак» (1972 рік) та «Динамо» (1972–1979 роки) (обидва — у Києві). Член збірної команди СРСР від 1975 року. Тренери: В. Баклицька, Г. Ушаков, Е. Алексєєнко [53].

Після завершення спортивної кар'єри О. Зубко працювала тренером-викладачем, інструктором-методистом з виробничої гімнастики міської ради спортивного товариства «Динамо» (1981–1985 роки), завідувачем фізкультурно-оздоровчого комплексу заводу «Маяк» (1985–1997 роки). Від 1997 року — у Державному комітеті України з фізичної культури і спорту (нині Міністерство молоді та спорту України) на посаді начальника відділу діловодства та контролю (від 2002 року) [37].

Нагороджена медаллю «За трудову доблесть» (1976 рік).

Веремєєв Володимир

*Вихованець кіровоградського футболу,
школа «Зірки»*

Футбол

**Ігри XXI Олімпіади 1976 року
Монреаль, Канада**

Бронза

Веремєєв Володимир, заслужений майстер спорту СРСР із футболу. Народився 8 листопада 1948 року в м. Спаську-Дальньому Приморського краю (СРСР) у сім'ї військового. Закінчив Київський інститут фізичної культури (нині Національний університет фізичного виховання і спорту України).

Дитячі роки пройшли в м. Кіровограді (нині Кропивницький), де й захопився футболем.

Свої перші кроки у великий спорт В. Веремєєв зробив у дворовому футболі: «Як і багато хлопчаків мого часу, ази футболу я осягав у дворі. Мій батько був військовим льотчиком, служив на Далекому Сході. Після закінчення його служби ми приїхали в Україну, до Кіровограда. Було це в 1959 році. Ми оселилися в одному з будинків, побудованих спеціально для демобілізованих офіцерів Радянської Армії. Наш двір оточувало 5 таких будинків. Тут ми з друзями вирішили побудувати футбольне поле.

Потім зі старшим братом Сергієм, трохи набравшись досвіду, ми пішли записуватися в одну з дитячо-юнацьких спортивних шкіл Кіровограда.

Це була звичайна ДЮСШ, де культивувалося багато видів спорту, серед них і футбол. Спочатку нас обох узяли, але потім брата залишили, а мене відрахували. Тренер мотивував це тим, що я не підходжу за фізичними даними. Я страшенно переживав, але з футболем розлучатися не думав, а повернувся в дворовий футбол. Ось там-то мене й примітив Олег Іванович Новіков — один із тренерів уже виключно футбольної школи. Він запросив мене спробувати свої сили при черговому наборі. Разом зі мною пішов і брат. Цього разу мене взяли без всяких претензій до моїх фізичних даних. У цій школі я пару років відіграв за юнаків і вже в 1966 році потрапив до команди майстрів «Зірка». А восени 1967 року мене запросили до «Динамо» (Київ)» [38].

Починав футбольну кар'єру з кіровоградської «Зірки» в 1962 році. Саме на кіровоградському стадіоні гру Володимира помітили, як сьогодні кажуть, селекціонери кількох знаменитих клубів СРСР. Проте двадцятирічний футболіст «дістався» київському «Динамо», яке тоді очолював Віктор Маслов.

Восени 1967 року він уперше одягнув футболку клубу. У «Динамо» В. Веремєєву дісталася позиція правого півзахисника, хоч у «Зірці» він певний час грав у нападі. До нової ролі адаптувався досить легко, ставши універсальним гравцем. Ці його якості в 1971 році допомогли динамівцям одержати золоті медалі чемпіонату СРСР. Це був перший чемпіонський титул В. Веремєєва [60, 76].

Високий рівень його гри визнали фахівці: за підсумками чемпіонату «десятку» київських динамівців було включено до списку 33 найкращих гравців країни. Наступних два сезони кияни, а з ними й наш земляк, залишалися за крок від «золота»,

а)

б)

В. Веремєєв. Подача кутового в грі за команду «Динамо» Київ (а); гостра ситуація біля воріт суперника (б)

здобувши «срібло». У цей час В. Веремєєва запрошують до олімпійської збірної СРСР для участі у відбірковому турнірі до Ігор XX Олімпіади 1972 року в Мюнхені (ФРН) [35,65].

Він успішно дебютує в грі проти збірної Австрії 13.10.1971 року. Разом із партнерами йому вдалося виграти цей матч із рахунком 4:0. Далі були інші ігри: у відбірковому турнірі зі збірною Франції, яку команді разом із В. Веремєєвим вдалося також впевнено пере-

грати з рахунком 5:1 та повторна зі збірною Австрії на полі суперників, що закінчилася мінімальною перевагою нашої команди — 1:0. Наступна гра для збірної була невдалою: програли французам на їхньому полі з рахунком 1:3. Після цієї гри молодий півзахисник В. Веремєєв у подальшому передолімпійському та олімпійському турнірах участі не брав [26].

Особлива сторінка в історії Київського «Динамо» та його гравців — 1975 рік. Цього року вони виграють Кубок володарів кубків та Суперкубок УЄФА! У євроматчах брав участь і В. Веремєєв — один із лідерів команди. З його допомогою «Динамо» стало чемпіоном ще й у 1977 році, перед цим здобувши «срібло» (1976 рік) [28, 35].

Чемпіони СРСР 1971 р., «Динамо» Київ

Учасник Ігор XXI Олімпіади 1976 року в Монреалі (Канада) у складі збірної команди НОК СРСР. Футбольний Олімпійський турнір 1976 року був на межі скасування. Спочатку відмовилася від участі в змаганнях збірна Уругваю, потім південноамериканські збірні Колумбії та Аргентини, запрошені замінити збірну Уругваю. Було прийнято рішення, що в турнірі візьме участь збірна Куби, яка брала участь у кваліфікаційному турнірі північно- та центральноамериканської зони [72].

Уже безпосередньо перед стартом Олімпійського турніру оголосили бойкот три африканські збірні: Замбії, Нігерії та Гани. У результаті замість заявлених 16 команд у змаганнях взяли участь 13 збірних, розбитих на 4 групи, у трьох із яких було по три команди замість чотирьох.

За жеребом збірна СРСР була розподілена до групи Д, її суперниками стали збірна команда господарів Ігор Канади та КНДР (Північної Кореї). У своїй групі збірна СРСР була фаворитом турніру, що й підтвердила в груповому турнірі. Перша гра збірної відбулася 19.07.1976 року з господарями змагань. В. Веремєєв був в основному складі. Гра була нервова, канадці поступатися без бою не хотіли. Однак В. Веремєєву разом із командою вдалося переломити опір суперників і довести поєдинок до перемоги з рахунком 2:1.

Система розіграшу в груповому турнірі сприяла успіхові збірної СРСР. У її гравців було більше часу на відновлення після попередньої гри, тому на гру зі збірною КНДР наші футболісти вийшли 23.07.1976 року свіжішими. З першої ж секунди гри В. Веремєєв із партнерами пішли на ворота суперників. Ігрова перевага матеріалізувалася в голах. В. Веремєєв не стояв осторонь. Він не тільки успішно асистував форвардам, але й забив сам. Фінальний свисток зафіксував упевнену перемогу збірної СРСР із рахунком 3:0.

За підсумками групового турніру В. Веремєєв із командою вийшли до чвертьфіналу, де жереб звів збірну СРСР із командою Ірану. Наші футболісти хоч і мали на

Збірна СРСР з футболу в 1976 році: Володимир Мунтян, Володимир Трошкін, Володимир Онищенко, Євген Ловчев, Віктор Звягінцев, Леонід Буряк, Олег Блохін, Володимир Веремєєв, Анатолій Коньков, Євген Рудаков, Михайло Фоменко.

Тренерський штаб «Динамо» 80-х: Валерій Лобановський, Володимир Веремєєв, Анатолій Пузач і Віктор Колотов

відновлення лише один день, проте на гру вийшли сконцентровані й націлені на перемогу. Це принесло бажаний результат. Команда, у складі якої був В. Веремєєв, перемогла іранців із рахунком 2:1 і вийшла у півфінал [72].

У півфіналі наші футболісти зійшлися в поєдинку зі збірною НДР. Гра була рівною, навіть із невеликою перевагою нашої збірної. Але сталося не так, як гадалося: фінальний свисток зафіксував поразку збірної СРСР із рахунком 1:2 на користь збірної НДР (майбутнього чемпіона Ігор).

У поєдинку за третє місце наша команда зійшлася у двобої з олімпійською збірною Бразилії, але В. Веремєєв у грі участі не брав. Наші футболісти домінували на полі й довели гру до перемоги з рахунком 2:0. У фінальному протоколі В. Веремєєв із партнерами по команді став бронзовим призером Ігор XXI Олімпіади 1976 року.

У складі олімпійської збірної СРСР він провів 8 матчів: 4 у олімпійському циклі підготовки до Ігор XX Олімпіади та 4 — у фінальному турнірі на Іграх XXI Олімпіади.

Останній свій матч за збірну СРСР він зіграв 31 жовтня 1978 року проти команди Фінляндії. То був його 25-й матч за національну збірну.

В. Веремєєв був одним із кращих у кожному з чемпіонатів та кубкових турнірів, у яких приймав участь. Десять разів його включали до списку 33 найкращих футболістів СРСР: № 1 — у 1974, 1975, 1976, 1977 роках, № 2 — у 1980, 1981 роках, № 3 — у 1971, 1972, 1973, 1979 роках. Другий футболіст СРСР (приз тижневика «Футбол-Хокей», за опитуванням журналістів) — у 1974, 1975 роках [26].

В. Веремєєв усього в чемпіонатах провів 310 матчів, забивши 33 голи. За кількістю ігор у «Динамо» він поступається тільки О. Блохину.

До речі, ось що О. Блохін писав про свого партнера по команді: *«Веремєєв завжди відзначався тонким розумінням гри та високою майстерністю в техніці. У поєднанні з майже фанатичною відданістю футболу це допомагало Веремєєву створювати на полі гострі ситуації буквально з нічого. Мені дуже добре гралося з Володеєм»* [65].

- Володар Кубка володарів кубків 1975 року.
- Володар Суперкубка Європи 1975 року.
- Чемпіон СРСР 1971, 1974, 1975, 1977, 1980, 1981 років.
- Срібний призер чемпіонатів СРСР 1972, 1973, 1976 (осінь), 1978, 1982 років.

В. Веремєєв — тренер-стратег

- Бронзовий призер чемпіонату СРСР 1979 року.
- Володар Кубка СРСР 1974, 1978, 1982 років.
- Володар Кубка сезону СРСР 1977, 1980 років.
- У складі збірної СРСР провів 26 матчів (1973–1979 роки), забив 2 голи.

У середині вісімдесятих років у київському «Динамо» відбулася зміна поколінь. В. Веремєєв вирішив завершити кар'єру гравця. І з 1984 року він — один із тренерів «Динамо».

З 1985 до 1991 року працював директором команди київського «Динамо», у 1991–1992 роках — тренер збірної ОАЕ, у 1993 році — віце-президент «Динамо» (Київ), у 1994–1996 роках — тренер збірної Кувейту, з 1997 до 2003 року — один із тренерів національної збірної України.

Після повернення в Україну В. Лобановського В. Веремєєв став «правою рукою» великого «Лобана». Разом вони створили суперкоманду, у якій розкрилися і Шевченко, і Ребров, і Ващук, і багато інших зірок [26].

Володимир Веремєєв — один із видатних футбольних стратегів України, підтвердженням чого є почесне звання «Заслужений тренер України».

Нагороджений орденом «За заслуги» III (2004 рік), II ступенів (2006 рік) і I ступеня (2015 рік) [75].

*Легендарна футбольна команда «ДИНАМО» (КИЇВ) 1975 року.
Гордість радянського футболу! Справжні заслужені майстри спорту СРСР.*

Прохоренко Юрій

Уродженець м. Кропивницького

**Легка атлетика
(стрибки з жердиною)**

**Ігри XXI Олімпіади 1976 року
Монреаль, Канада**

10-е місце

**Ігри XXII Олімпіади 1980 року
Москва, СРСР**

Учасник

***Прохоренко Юрій**, майстер спорту міжнародного класу з легкої атлетики (стрибки із жердиною). Народився 9 березня 1951 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький). Закінчив Київський державний університет імені Т. Г. Шевченка (1973 рік) та Київський державний інститут фізичної культури (нині Національний університет фізичного виховання і спорту України) (1988 рік).*

Після закінчення середньої школи вступив на навчання до Київського університету імені Т. Г. Шевченка, там і захопився стрибками із жердиною, досягнувши помітних успіхів.

Учасник Ігор XXI Олімпіади 1976 року в Монреалі (Канада). Брав участь у олімпійському турнірі стрибунів із жердиною в складі збірної команди НОК СРСР. У початковому раунді змагань із першої спроби виконав кваліфікаційний норматив 5,10 м і вийшов у фінал [64, 68].

Під час завершальної стадії змагань перші три спроби пропустив і розпочав змагання з висоти 5,25 м, з якою успішно впорався з першого разу. Наступну висоту наш земляк також вирішив пропустити й усі зусилля сконцентрувати на позначці 5,35 м. Але три використані спроби так і не дали бажаного результату. У підсумку в активі нашого земляка була лише висота 5,25 м, що гарантувала йому місце в чільній десятці на 10 позиції [72].

Ігри XXII Олімпіади 1980 року в Москві (СРСР) були другими в спортивній кар'єрі Ю. Прохоренка в складі збірної НОК СРСР. У кваліфікаційному раунді змагань він, пропустивши перші дві висоти, розпочав змагання з позначки 5,35 м. На жаль, нашого земляка спіткала невдача: він, використавши три спроби, так і не подолав цієї висоти. Відповідно, наш земляк, не пройшовши кваліфікації (жодної висоти не взяв), змушений був припинити боротьбу за олімпійські медалі [72].

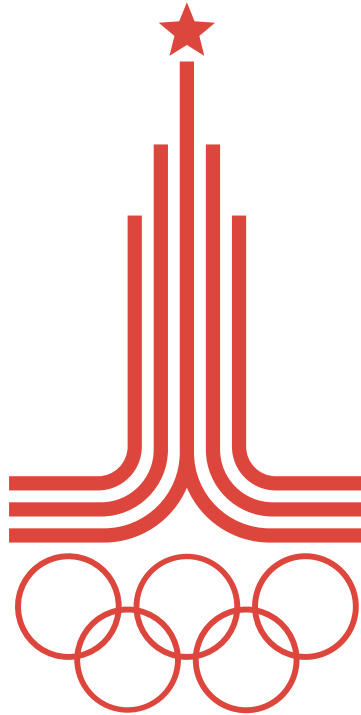
Чемпіон Європи 1976 року в приміщенні (Мюнхен, Німеччина).

Дворазовий бронзовий призер чемпіонатів СРСР (1979, 1980 років) [67].

Особистий рекорд 5 м 60 см установив у 1980 році.

Тренер Г. Я. Розенфельд. Виступав за СКА (Київська область) [13, 54].

МОСКВА 1980

**Ігри XXII Олімпіади
1980 року в Москві,
СРСР**

Пустовіт Антоніна

*Уродженка с. Корбомиколаївки,
Новгородківського району*

**Академічне веслування
(четвірка парна)**

**Ігри XXII Олімпіади 1980 року
Москва, СРСР**

Срібло

Пустовіт-Димова Антоніна, майстер спорту СРСР міжнародного класу з академічного веслування. Народилася 16 жовтня 1955 року в с. Корбомиколаївці Новгородківського району Кіровоградської області. Закінчила факультет фізичного виховання Миколаївського державного педагогічного університету імені В. О. Сухомлинського.

Після закінчення Корбомиколаївської школи вона поїхала на навчання до ПТУ № 1 у м. Миколаєві. Заслужений тренер Г. І. Четвертак, обходячи ПТУ та школи міста з метою відбору спортсменів для академічного веслування, звернула увагу на Тоню й запросила до себе в ДЮСШ. Та охоче погодилася. Вона була високою, стрункою й добре розвиненою фізично [4].

Тоня стала регулярно відвідувати навчально-тренувальні заняття. виявилася здібною та працьовитою, тренувалася наполегливо, завзято в заслужених тренерах Н. І. Чечуяй й Г. І. Четвертак, а невдовзі заявила тренерам: «*Мрію стати чемпіонкою світу*» [4].

За сучасними стандартами, у спорт вона прийшла пізно, на той час їй виповнилося 19 років. Через рік занять академічним веслуванням вона вже перемогла на чемпіонаті України в Херсоні на марафонській дистанції. Ще за рік виборола звання чемпіонки УРСР з академічного веслування серед одинаків у жінок. Того ж року ввійшла до збірної команди СРСР. 1977 року Антоніна посіла третє місце серед одинаків на чемпіонаті СРСР. 1978 року на такому ж чемпіонаті — друге місце. Срібний призер у двійці парній і в четвірці на чемпіонаті світу в Югославії 1978 року [8, 12].

У складі збірної команди України вона виступала в четвірці, яка посіла перше місце на чемпіонаті СРСР. У наступні роки була призером на чемпіонатах Союзу серед одинаків, у двійці та четвірці. Двічі виграла Кубок країни. У складі двійки та четвірки перемогла на чемпіонаті СРСР 1979 року [67, 75].

А. Пустовіт — на тренуванні

На Іграх XXII Олімпіади 1980 року, що проходили в Москві (СРСР), Антоніна виступала в складі четвірки парної з рульовим разом з Оленою Матієвською, Ольгою Васильченко, Надією Любимовою та Наталією Казак.

Змагання розпочалися з кваліфікаційних стартів, де команда нашої землячки у своєму заїзді фінішувала з другим результатом 3.16,76 і змушена була брати участь в утішному заїзді для потрапляння до фіналу. Відповідно до регламенту продовжити змагання могли перші чотири екіпажі у фінішному протоколі. Команда А. Пустовіт була другою з результатом 3.19,88 і продовжила боротьбу за олімпійські нагороди у фінальному заїзді [64, 72].

А. Пустовіт. Радість перемоги

Тренери внесли корективи до складу екіпажу й замість Н. Казак виступила Н. Черемісіна. Фінал видався досить драматичним для нашої команди. Драматизм олімпійської боротьби можна відчувати, читаючи спогади самої А. Пустовіт: *«Хтось зробив фальстарт, тому боротьба почалася з другої спроби. Усе було добре, але на середині дистанції Матієвська, як кажуть веслярі, «піймала ляца» — випустила весло з рук! За чверть кілометра до фінішу (а тоді дистанція в жінок-академісток становила тисячу метрів) ішли четвертими. Здавалося, прощай, медаль... Але фінішний спурт вдався нашому екіпажу на славу, і ми завоювали «срібло»! Програла лише німкеням». І програли лише якусь мить — усього 0,41 с (3.15,32 у німкенів і 3.15,73 у нашого екіпажу).*

Наступного року А. Пустовіт утретє виграла кубок Союзу. 1982 року в неї народився син, тому Антоніна завершила активні виступи в спорті.

Булкін Олександр

Вихованець кропивницького спорту

Стрільба кульова

**Ігри XXII Олімпіади 1980 року
Москва, СРСР**

11-е місце

Булкін Олександр, майстер спорту СРСР міжнародного класу зі стрільби кульової. Народився 25 вересня 1959 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький).

Розпочав свою спортивну кар'єру в м. Кіровограді (нині Кропивницький) під керівництвом тренера О. М. Шилова [54].

Учасник Ігор XXII Олімпіади 1980 року в Москві (СРСР) у складі збірної команди НОК Радянського Союзу. Брав участь у змаганнях стрільців із малокаліберної гвинтівки з положення лежачи на відстань 50 м.

Формат змагань включав шість спроб по 10 пострілів. У першій спробі наш стрілець вибив максимальну кількість очок — 100. Друга спроба для О. Булкіна була не зовсім вдалою, він вибив 98 очок. Наступні дві спроби були максимально точні — по 100 очок — і він став претендентом на призове місце, а можливо, і на золото. Йому потрібно було бути максимально точним в останніх двох спробах, проте не вдалося впоратись із психологічною напругою олімпійської боротьби: О. Булкін схибив у п'ятій і шостій спробах (влучив двічі в дев'ятку). Ці два відносно невдалі постріли коштували нашому атлету не тільки призового, а навіть місця в десятці найкращих [72].

Змагання були дуже напружені, про що свідчить щільність результатів: у переможця 599 очок, а в нашого спортсмена — 596. Усього три очки відділили атлета-земляка від лідера. У підсумковому протоколі О. Булкін і ще чотири стрільки з однаковим результатом посіли 11-е місце [64].

Член збірної України, ЗС СРСР, Радянського Союзу.

Бронзовий призер чемпіонату світу 1986 року в стрільбі зі стандартної гвинтівки на 300 м (команда) у Зулі (Німеччина). Багаторазовий переможець і призер чемпіонатів Європи, етапів Кубка світу, СРСР, України, збройних сил СРСР, рекордсмен СССР [54].

Barcelona '92

**Ігри XXV Олімпіади
1992 року в Барселоні,
Іспанія**

Місютін Григорій

Вихованець ДЮСШ №2 м. Олександрії

Спортивна гімнастика

Ігри XXV Олімпіади 1992 року
Барселона, Іспанія

Золото та 4 срібла

Ігри XXVI Олімпіади 1996 року
Атланта, США

Бронза

Місютін Григорій, заслужений майстер спорту зі спортивної гімнастики. Народився 29 грудня 1970 року в м. Олександрії Кіровоградської області в родині робітників. Навчався в Олександрійській восьмирічній школі № 8. Закінчив Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Фізичне виховання». Виступав за луганське відділення спортивного товариства «Динамо».

Почав займатися спортивною гімнастикою, як і багато його однолітків. Майбутній перший тренер їздив по школах та підбирав перспективних дітей для занять гімнастикою. І.І. Бакаржійєв звернув увагу на маленького Гришу. Так усе й почалося у 1978 році в м. Олександрії Кіровоградської області в ДЮСШ № 2 [8, 12].

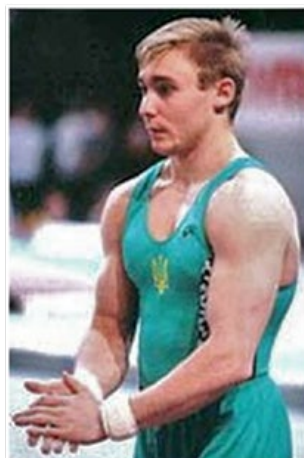
Отримавши міцні основи гімнастики у свого першого тренера І.І. Бакаржійєва, який його тренував три роки, Г. Місютін продовжив сходження до вершин спортивної гімнастики в луганському спортивному інтернаті. До речі, кумиром юного гімнаста був Дмитро Білозерчев — чемпіон Олімпійських ігор у Сеулі [45].

У 19-річному віці Г. Місютіна запросили до збірної команди СРСР. У 1991 році дебютант чемпіонату світу став переможцем!! Крім того, у складі збірної Г. Місютін завоював «золото» в командних змаганнях та у вправах на кільцях [67, 75].

Про перемогу в Індіанполісі в Г. Місютіна залишилися незабутні враження. Дуже рідко буває так, що перший «великий старт» приносить перемогу. І це притому, що клас товаришів по команді був дуже високий і досвіду в них було більше. По суті, радянські гімнасти розігрували золото багатоборства між собою, тому що на той момент рівних нашим гімнастам у світі не було [75].

Чемпіон Ігор ХХV Олімпіади 1992 року в Барселоні (Іспанія) у командній першості (виступав у складі об'єднаної команди спортсменів із країн колишнього СРСР).

Срібний призер на цих же Іграх в особистому багатоборстві, де програв білорусові Віталію Щербо лише 0,1 бала. У фіналі в окремих видах Г. Місютін став срібним

Г. Місютін. Налаштування перед виконанням вправи

Чемпіони Олімпіади 1992 року в Барселоні — об'єднана команда СНД у складі (зліва направо): І. Коробчинський, В. Щербо, О. Воропаєв, Г. Місютін, Р. Шарінов та В. Беленький.

призером у вільних вправах, опорному стрибку та у вправах на поперечині. Перші місця займав Віталій Щербо [72].

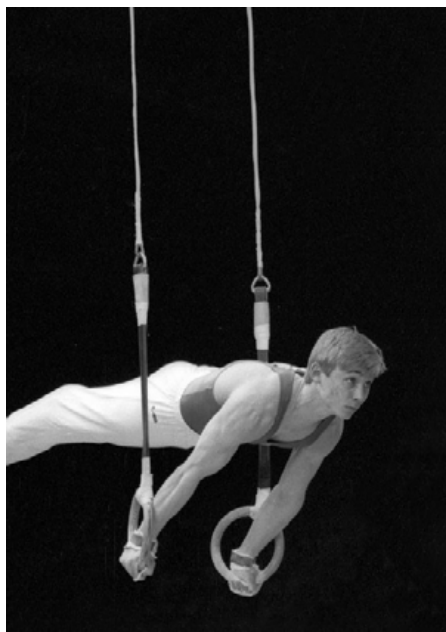
До снарядів Г. Місютін завжди підходив першим-другим, а Щербо останнім або передостаннім, що в такому суб'єктивному виді спорту, як гімнастика, значить дуже багато. Але Г. Місютін не ображався: *«Відчуття невдоволеності від того, що програв Щербо, у мене не було. Адже золоту нагороду я все ж таки виграв у командних змаганнях. Якби не було «золота», то, звичайно, б засмутився»*.

Наступні чотири роки були для Г. Місютіна дуже складними. Його постійно переслідували травми, він переніс низку складних операцій. Ситуація ускладнювалася тим, що після Ігор Олімпіад змінилися правила, вимоги стали жорсткішими. У той час, як суперники відпрацьовували нові програми, Г. Місютін заліковував травми. У 1993 році навіть ішлося про ампутацію пальця на нозі, але, на щастя, луганським хірургом вдалося провести успішну операцію. І Г. Місютін не здавався [75].

Учасник Ігор XXVI Олімпіади 1996 року в Атланті (США) у складі збірної НОК України. Це були дебютні Ігри для нашої команди незалежної України. Гімнастична команда формувалася з маститих і молодих гімнастів. Г. Місютін їхав на Олімпіаду, як ветеран, для зміцнення морального духу молоді команди — і він не підвів. Майстерність та його досвід відіграли дуже важливу роль в успіху українців.

У командній першості наші гімнасти дали гідний бій іншим збірним. У підсумку наша команда посіла третє місце — і Г. Місютін до своєї колекції додав ще одну брон-

Г. Місютін. Вправи на кільцях

зову медаль Олімпійських ігор. У фіналі на окремих приладах він потрапив тільки на вільних вправах. У підсумку задовольнився 8-м місцем із результатом 9,100 бала [72].

Абсолютний чемпіон світу 1991 року (Індіанополіс, США), золото в командній першості та на кільцях. Чемпіон світу 1992 року (Париж, Франція) у вправах на поперечині, 1993 року (Бірмінгем, Англія) — у вільних вправах, 1995 року (Сабаї) — в опорному стрибку [52].

Бронзовий призер чемпіонату світу 1992 року у вправах на кільцях, 1994 року (Дортмунд, Німеччина) — командна першість, 1995 року (Сабаї), 1996 року (Пуерто-Ріко) — у вільних вправах.

Чемпіон Європи (1992 рік) у вправах на поперечині [53].

Нагороджений кубком Європи, орденом «За заслуги» II ступеня (2002 рік), Почесною відзнакою Президента України (1996 рік) [24].

Рябушенко Святослав

*Вихованець велоспорту
снт. Побузького, Голованівського району*

**Велоспорт
(шосе)**

**Ігри XXV Олімпіади 1992 року
Барселона, Іспанія**

Учасник

Рябушенко Святослав, майстер спорту міжнародного класу з велоспорту, шосе. Народився 3 квітня 1968 року в селищі Побузькому Голованівського району Кіровоградської області.

Розпочав заняття велоспортом у Побузькій ДЮСШ у тренерського дуету Тетяни Михайлівни Рижко та Михайла Олександровича Рижко. Під їх керівництвом він швидко прогресував. Був членом збірної області. Продовжив свою спортивну кар'єру в миколаївському ЦОП, а потім, перебуваючи на військовій службі, виступав за СКА Кишинів Молдавської РСР (нині Молдова) [24].

У 1992 році брав участь в Іграх XXV Олімпіади в Барселоні (Іспанія). Змагався в індивідуальній шосейній гонці в складі Об'єднаної команди країн Співдружності Незалежних Держав (ОК СНД). Його суперниками були 154 гонщики із 61 країни [64, 72].

По ходу гонки С. Рябушенко виявляв неабияку активність. Він їхав у відриві з майбутнім чемпіоном Олімпійських ігор Фабіо Казартеллі. На фініш він заїхав у пелетоні з результатом 4.35.56+0.35 на 33-му місці [64, 72].

Чемпіон СРСР із велоспорту 1991 року в Раубічах (Білоруська РСР, нині Білорусь).

1992 року став професійним велогонщиком і виступав за Білорусь. Переможець Tour of FYR of Macedonia, Elite/U23 1994 року [77].

С. Рябушенко — роздільний старт на Джіро (1992 рік)

Atlanta 1996

**Ігри XXVI Олімпіади
1996 року в Атланті,
США**

Симоненко Олександр

Вихованець кропивницького спорту

Велоспорт (трек)

Ігри XXVI Олімпіади 1996 року
Атланта, США

7-е місце

Ігри XXVII Олімпіади 2000 року
Сідней, Австралія

Срібло

Симоненко Олександр, заслужений майстер спорту України з велоспорту (трек) (1998 рік). Народився 14 лютого 1974 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький) у сім'ї службовців. Закінчив факультет фізичного виховання Кіровоградського (нині Центральноукраїнський) державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізичне виховання» (1998 рік).

Почав займатися спортом у семирічному віці під опікою батька — заслуженого тренера України С. Симоненка. *«Я з дитинства ходив із батьком на тренування і змагання. Сам на звичайному велосипеді катався, а ось на шосейному до педалей не діставав. У сім–вісім років був маленьким, пухленьким. Батько порадив мені піти в секцію класичної боротьби. Але коли на рівні спортивної школи я всіх своїх однолітків поборов, мені стало там нудно. На якісь інші змагання ми за два роки жодного разу не виїжджали. Потім стали змінюватися тренери. У дев'яності роки люди йшли в комерцію. А в спорті багато що залежить від тренера, від того, прищепить він тобі працьовитість і бажання перемагати»,* — згадував свої перші кроки в спорті О. Симоненко [42].

Із спогадів його мами Катерини Олексіївни про перші кроки сина в спорті [27]: *«Мій чоловік частенько брав Олександра на тренування, збори, змагання, саме він прищепив синові любов до велоспорту. Хоча в Сашка був вибір. У шість років ми віддали його на плавання, а в підлітковому віці батько порадив синові записатися на дзюдо, щоб зміг за себе постояти. Пригадую випадок, який назавжди змінив життя Олександра. У ЗОШ № 19 відбувалися змагання із дзюдо. Син теж повинен був брати в них участь, але виявилось, що в його ваговій категорії немає суперників. Журі присудило Сашкові перше місце та вручило грамоту. Його це так вразило й розлютило, що вдома він порвав грамоту. Вирішив зайнятися велоспортом».* Першими тренерами Олександра були батько та С. Фісюк.

Через три роки О. Симоненко був зарахований до тренувальної групи велосипедного спорту СК «Буревісник». Завдяки напруженим тренуванням, природній обдарованості та наполегливості, стрімко росли його результати в змаганнях різного рівня:

1988 року нашого славного земляка запросили до Київського центру олімпійської підготовки «Титан», де його тренером став Д. Чмирук. *«Людині слабкій, розхлябаній, яка не любить дисципліну, з таким тренером доводиться дуже важко. Після школи Чмирука ти або стаєш сильнішим спортсменом, або взагалі кидаш тренуватися. Історія нашого з Дмитром Архиповичем знайомства досить цікава. Ми почали працювати з травня 1988 року. Побачивши мене і мого друга Олександра Буртніка, він сказав: «Що це за два чайники, які без своїх велосипедів приїхали на трек? Хіба можна їх на збори залишати? Я з ними працювати не буду».* У Чмирука тренувалися на старих велосипедах. У мене була одна веломайка. Я сам собі купував комбіне-

зон, каску, велотуфлі і навіть колеса», — згадує ті роки Олександр [42].

1990 року в Москві він став чемпіоном СРСР у змаганнях юніорів та виконав норматив майстра спорту СРСР і був включений до складу збірної команди Радянського Союзу, а в 1991 році, навчаючись ще в школі, виконав норматив майстра спорту міжнародного класу [54].

*Збірна команда України на старті заїзду.
Розганяючий О. Симоненко крайній справа.*

1992 року О. Симоненко вперше в складі збірної України взяв участь у чемпіонаті світу серед юніорів, що проходив в Афінах (Греція), де завоював дві срібні медалі. Через рік його зараховують до «дорослої» збірної, і він привозить із Норвегії четверте місце [67].

З 1995 року виступав за спортивне товариство «Динамо» України. Срібний призер чемпіонату світу 1995 року серед військовослужбовців у Боготі (Колумбія) в складі команди «Динамо» Україна, за яку на той час виступав [75].

Учасник Ігор XXVI Олімпіади 1996 року в Атланті (США). У складі збірної команди НОК України брав участь у змаганнях велосипедистів на треку в командній гонці переслідування на 4000 м. На Олімпіаду команда України їхала одним із фаворитів змагань. У кваліфікації наш квартет (А. Яценко, О. Симоненко, Б. Бондарев і О. Феденко) з результатом 4.11,545 посів 4-е місце й упевнено вийшов у чвертьфінал [72].

Жереб не був милостивим до наших спортсменів і звів їх у ¼ фіналу з росіянами — майбутніми срібними призерами Ігор. Чвертьфінальний заїзд проходив у напруженій боротьбі. Наш квартет у дещо зміненому складі (замість Б. Бондарєва вийшов С. Матвєєв) боровся до кінця, але програв 0.04,009 с і змушений був закінчити на цьому боротьбу за медалі. У підсумковому протоколі наш земляк разом із командою посів 7-е місце.

Упродовж олімпійського циклу О. Симоненко разом зі своїми партнерами працювали над прорахунками, що були допущені на попередній Олімпіаді.

На Ігри XXVII Олімпіади 2000 року в Сідней (Австралія) наш квартет їхав тільки

О. Симоненко. На дистанції гонки

*Збірна команда України — чемпіон світу 2001 року (Антверпен, Бельгія).
Зліва направо: О. Феденко, О. Симоненко, С. Чернявський, Л. Полотайко.*

за медалями саме найвищого ґатунку. Уже у кваліфікації О. Симоненко, О. Феденко, С. Матвєєв та С. Чернявський показали другий час — 4.04,078 — і потрапили до чвертьфіналу [64].

Супротивниками в ¼ фіналу були нідерландські трековики. Наш квартет упевнено провів заїзд, переміг із результатом 4.03,359 і вийшов у півфінал, де жереб звів із великобританцями. Заїзд видався напрочуд тяжким. Великобританські спортсмени чинили досить сильний опір нашій команді. До останнього метра точилася запекла боротьба. Для виграшу нашому квартетові потрібно було викластися на повну і він показав рекордний результат — 4.00,830, у той час як в іншому півфіналі німецькі велосипедисти провели гонку без особливого напруження й виграли у своїх візаві з результатом 4.05,930 [72].

Рівень конкуренції й витрата сил для перемоги в обох команд були різними, тому перед заключним заїздом, який проводився через 45 хв після півфіналів, функціональні можливості в українських і німецьких велосипедистів були не на користь нашій команді. На фінал наша команда вийшла в стані неповного відновлення, та й німці були заряджені тільки на перемогу, що й довела фінальна гонка, у якій беззаперечним лідером була команда супротивників. Німці показали феноменальний результат, перевершивши рекордний час українців у півфіналі, і фінішували з часом: 3.59,710. Наша четвірка мала значно скромніший результат — 4.04,520, проте він приніс О. Симоненкові довгоочікувану нагороду — срібну медаль Олімпіади.

«Якби ми потрапили в один півфінал із німецькою командою, то результат був би зовсім інший. Ми встановили світовий рекорд — 4.00,9, перевершивши результат італійців 1996 року. Наші суперники англійці проїхали за 4.02. А німці виграли свій півфінал із часом 4.05. Побачивши спину суперників, вони вже не напружувалися. Якщо ми просто лежали після заїзду з британцями, то для німецької команди півфінал пройшов як розминка. Думаю, якби вони зустріли більш серйозний опір з боку французів, то потім не побили б наш світовий рекорд», — згадує О. Симоненко [42].

На Іграх у Сіднеї наш земляк також брав участь у змаганнях в індивідуальній гонці переслідування. У першому ж раунді жереб звів українського атлета з майбутнім олімпійським чемпіоном, одним із найсильніших переслідувачів світу, німцем

Р. Бартко. О. Симоненко достойно чинив опір, але програв. Завдяки результатів 4.23,983 в підсумковому протоколі посів шосте місце [72].

«На Олімпіаді 2000 року я сказав головному тренерові збірної України Віктору Осадчому, що на тій передачі, на якій він наполягає, я не доїду четвертий кілометр. Вона надто велика для мене. Віктор Петрович відповів: «Подивись, скільки в тебе кілометражу в ногах, повір, ти її прокрутиш». У підсумку сталося так, як я й передбачав. Після трьох кілометрів у мене був третій результат, а в подальшому я просто зупинився», — згадував перипетії індивідуальної гонки переслідування О. Симоненко [42].

Триразовий чемпіон світу: 1998 року в Бордо (Франція) та 2001 року в Антверпені (Бельгія) у командній та індивідуальній гонках переслідування [67, 75].

Срібний призер чемпіонату світу 1997 року в Перті (Австралія) у командній гонці переслідування.

Чотириразовий переможець на етапах Кубка світу в командних гонках переслідування: 1997 року у Фйоренцуола-д'Арді (Італія) та Куарту-Сант-Елені (Італія); 1999 року у Фйоренцуола-д'Арді (Італія); 2003 року в Кейптауні (ПАР) [67, 75].

Шестиразовий срібний призер на етапах Кубка світу в командних гонках переслідування: 1998 року в Ері (Франція) та Берліні (Німеччина); 1999 року у Валенсії (Іспанія); 2000 року в Турині (Італія); 2002 року в Москві (Росія) та індивідуальній гонці переслідування 2001 року в Щецині (Польща).

Дворазовий бронзовий призер на етапах Кубка світу в індивідуальній гонці переслідування: 1997 року в Куарту-Сант-Елені (Італія); 2001 року в Щецині (Польща).

«Взагалі, мене ніколи не потрібно було примушувати або контролювати. Живу за принципом: бачу мету — не бачу перешкод. Чесно зізнаюся, я міг собі дозволити абияк підійти до чемпіонату України. Нецікаво мені там було. Але на чемпіонат світу в мене зовсім інший настрій був» [42].

О. Симоненко — чемпіон світу 2001 року Антверпен (Бельгія)

2001 року О. Симоненко визнаний найкращим спортсменом року, став лауреатом загальнонаціональної програми «Людина року — 2001».

Спортивні досягнення Олександра відзначені орденом «За заслуги» II та III ступенів, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, відзнакою «Почесний прикордонник», медаллю «За мужність в охороні державного кордону», відзнакою «Почесний працівник фізичної культури і спорту» [24].

Рішенням Кіровоградської міської ради від 24 липня 2003 року Олександрові Сергійовичу Симоненкові присвоєно звання «Почесний громадянин Кіровограда» [7].

Тесленко Ольга

*Вихованка ОСДЮШОР «Надія»
м. Кропивницького*

Спортивна гімнастика

**Ігри XXVI Олімпіади 1996 року
Атланта, США**

5-е місце — двічі

**Ігри XXVII Олімпіади 2000 року
Сідней, Австралія**

5-е місце

Тесленко Ольга, майстер спорту України міжнародного класу зі спортивної гімнастики. Народилася 23 травня 1981 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький). Закінчила Київський Національний університет фізичної культури і спорту (нині Національний університет фізичного виховання і спорту України).

Займатися гімнастикою почала в шість років. Про свої перші кроки в спорті вона згадує так: *«Я не мріяла бути гімнасткою, але мені тут дуже сподобалося. Особливо колода: довго не могла запам'ятати, як вона називається й весь час прохала: «Можна, я пройду по цій паличці?» [51].*

Розпочала свою кар'єру в ОСДЮШОР «Надія» м. Кропивницького в заслуженого тренера України зі спортивної гімнастики С. Куценко, з якою й пройшла весь нелегкий шлях до перемог [51].

Учасниця Ігор XXVI Олімпіади 1996 року в Атланті (США). У складі збірної команди НОК України брала участь у змаганнях зі спортивної гімнастики. У командній першості разом зі своїми партнерками О. Книжник, Г. Миргородською, Л. Підкопаєвою, О. Шапарною, Л. Шереметою, С. Зелепукіною, О. Тесленко посіла 5-е місце з результатом 385,841 бала [64].

В особистій першості виступ її був невдалим, і за підсумковим протоколом із 38,612 бала вона посіла лише 96-е місце.

У змаганнях на колоді О. Тесленко пробилася до фіналу, де в підсумку з результатом 9,625 бала посіла 5-е місце. У вправах на брусах до фіналу не потрапила й із сумою балів 19,437 опинилася на 16-му місці. У змаганнях з опорного стрибка та вільних вправ участі не брала [72].

На Ігри XXVII Олімпіади 2000 року в Сідней (Австралія) наша гімнастка їхала вже досвідченою спортсменкою. Як і чотири роки тому, вона виступала в змаганнях гімнасток на олімпійському турнірі за збірну команду НОК України. У командній першості О. Тесленко взяла участь тільки у двох видах: вправах на колоді (9,650 бала) та у вільних вправах (9,250 бала), але своїми успішними виступами допомогла нашій команді в складі О. Розщупкіної, В. Карпенко, Г. Тирик, Т. Ярош, Г. Кваша посісти в підсумковому протоколі з результатом 151,846 бала 6-е місце. Пізніше, після проведення допінг-контролю, результат китайської команди, що мала 5-е місце, було анульовано й українські спортсменки перемістилися на позицію вище [64].

Ось як вона згадує атмосферу тих змагань: *«Ми хотіли стати призерами. Після кваліфікації були четвертими й думали: «А чого б нам не стати третіми?» Нам не поталанило в тому, що починали ми зі стрибка. Доречі, Руслан Мезенцев казав, що зал їх підтримував так, буцімто на чемпіонаті України. Я не відчула, щоб нас*

О. Тесленко — вправа на колоді

підтримували. І взагалі, після того, як австралійки не потрапили до фіналу, глядачі вболівали тільки за американок і румунок. Було дуже багато американців. Коли ми зайшли в зал, я подумала: «Ми що, в Америці?» А ще сильно вплинула різниця в кліматі. В Австралію взагалі неможна їхати людям, котрі мають проблеми із серцево-судинною системою. Та й здоровому організму нелегко звикати» [51].

В особистому багатоборстві були проблеми, у підсумку вона була лише на 66-му місці з результатом 28,499 бала. Найвдаліше в окремих вправах їй вдалося виконати програму на брусах і з результатом 9,687 бала посісти 11-е місце. У вправах на колоді з результатом 9,650 бала О. Тесленко була 14-ю. У вільних вправах допустила низку помилок і її результат 9,162 бала був лише 48-м. У змаганнях з опорного стрибка участі не брала [72].

Срібний призер етапів Кубка світу 1999 року, бронзовий призер чемпіонату світу 1999 року в Тяньцзині (Китай), срібний призер першості Європи 1998 року (Санкт-Петербург, РФ) у вправах на колоді та бронзовий у командній першості, призер молодіжної першості Європи 1996 року, призер Всесвітньої універсіади в Греції 1999 року. Суддя міжнародної категорії [41, 54].

Світлана Зелепукіна

*Вихованка ОСДЮШОР «Надія»
м. Кропивницького*

Спортивна гімнастика

**Ігри XXVI Олімпіади 1996 року
Атланта, США**

5-е місце

Зелепукіна Світлана, майстер спорту України міжнародного класу з гімнастики спортивної. Народилась 16 серпня 1980 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький). Закінчила факультет фізичного виховання Кіровоградського (нині Центральноукраїнський) державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Фізичне виховання».

С. Зелепукіна. Вправи на колоді на Іграх XXVI Олімпіади в Атланті 1996 року

Розпочала заняття спортивною гімнастикою у 8-річному віці в ОСДЮШОР «Надія» м. Кропивницького в тренера О. Сіренка, з якою пройшла весь шлях від початківця до еліти світової гімнастики. У збірній України С. Зелепукіна була недовго, проте залишила помітний слід у вітчизняному спорті [54].

1996 рік став зірковим для Світлани. Вона виборолала право виступати в змаганнях на Іграх XXVI Олімпіади в Атланті (США). На Олімпійських іграх у складі збірної команди НОК України вона брала

участь у змаганнях серед гімнасток. Найуспішніший виступ спортсменки-землячки був у командній першості, де вона разом із О. Тесленко, Л. Шереметою, Л. Підкопаєвою, Г. Миргородською, О. Книжник та О. Шапарною в запеклій боротьбі посіла п'яте місце із результатом 385,841 бала [64].

Менш вдалим був виступ в особистому багатоборстві, де її суперницями були 105 спортсменок із 28 країн. Вона успішно пододала кваліфікаційні змагання й потрапила до фінальної частини. У підсумковому протоколі з результатом 38,024 бала була двадцять третьою.

У змаганнях на окремих приладах у фіналі вона не потрапила в жодній вправі: за вправи на колоді отримала 19,062 бала, у підсумковому протоколі її результат був 16-м; за вправи на брусах отримала 19,300 бала — 25-е місце; за стрибок отримала 19,162 бала — 28-е місце; за вільні вправи — 19,174 бала та 34-е місце відповідно [72].

Учасниця чемпіонату світу 1995 року в Сабае (Японія) (п'яте місце в командній першості). У тому ж році вона представляла Україну в США на матчевій зустрічі

*С.Зелепукіна. Налаштування
на виконання вправи*

була залишити великий спорт і перейти на тренерську роботу [58].

США–Україна й посіла високе п'яте місце в особистому багатоборстві та в Росії на турнірі «Московські зірки», де була 14-ю в особистому багатоборстві [58].

Олімпійський рік був найбільш насиченим у спортивній кар'єрі нашої гімнастки. Вона взяла участь у серії престижних міжнародних змагань у якості передолімпійської підготовки. Це Кубок Америки: 15-а в особистому багатоборстві, Міжнародні змішані пари: 3-я в командному багатоборстві та низки престижних усесвітніх турнірів. Володар Кубка України 1996 року [58].

До 1996 року С. Зелепукіна відіграла помітну роль в успіхах збірної команди України. У 1997 році, після різкого падіння зору на одному оці, змушена

**Ігри XXVII Олімпіади
2000 року в Сіднеї,
Австралія**

Мезенцев Руслан

*Вихованець ОСДЮШОР «Надія»
м. Кропивницького*

Спортивна гімнастика

Ігри XXVII Олімпіади 2000 року
Сідней, Австралія

Срібло

Ігри XXVIII Олімпіади 2004 року
Афіни, Греція

7-е місце

Мезенцев Руслан, заслужений майстер спорту України зі спортивної гімнастики. Народився 24 червня 1981 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький). Закінчив Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізичне виховання».

Р. Мезенцев. Вправи на кільцях

Під керівництвом наставника — заслуженого тренера України О. Яровінського почав займатися гімнастикою в ОСДЮШОР «Надія» м. Кропивницького в 1986 році. Завдяки напруженим тренуванням, природній обдарованості та наполегливості стрімко росли його результати. Р. Мезенцев виграв свої перші змагання зі спортивної гімнастики у віці 5 років. У 12 він уже святкував перемогу на першості Європи серед юніорів [24].

З 1997 року Р. Мезенцева зараховано до збірної команди України, де він успішно виступав і став переможцем Кубка світу серед кадетів у Парижі (Франція) у трьох видах програми: особистій першості та на приладах. Срібний призер міжнародного турніру «Зірки світу» у вправах на брусах у Москві (РФ).

1998 року на Всесвітніх юнацьких іграх (Москва, РФ) стає бронзовим призером.

Першу свою велику перемогу на елітному помості здобув у 1999 році на міжнародному турнірі «Зірки світу» у вправах на коні в Москві (РФ) та на Всесвітніх літніх спортивних іграх у командних змаганнях (Москва, РФ) [24].

Найвищим спортивним досягненням Р. Мезенцева став виступ на Іграх XXVII Олімпіади 2000 року в Сіднеї (Австралія) у складі збірної команди НОК України. На Іграх він брав участь у командних та індивідуальних змаганнях гімнастів.

У командному багатоборстві нашої команді протистояли гімнасти з 12 збірних. Р. Мезенцев виступав на трьох приладах: коні, кільцях та в довільних вправах. Своєї програми він виконав чудово. Команда в підсумку обійшла грандів спортивної гімнастики росіян на 0,287 бала та стала в підсумковому протоколі другою. Р. Мезенцев разом із своїми партнерами по команді О. Берешем, О. Світличним, В. Гончаровим, Р. Зозулюю, В. Перешкурою став срібним призером Ігор Олімпіад [64].

*Українська чоловіча збірна зі спортивної гімнастики в Сідней здобула срібні медалі.
Зліва направо: О. Світличний, Р. Мезенцев, В. Перешкура,
В. Гончаров, Р. Зозуля, О. Береш.*

В особистому багатоборстві Р. Мезенцев через травму виступав лише на трьох приладах, тому до фіналу не пробився. З результатом 28,462 бала він посів 87-е місце з 97 учасників. У вправах на коні для потрапляння до фіналу йому не вистачило якихось 0,03 бала, і з результатом 9,700 бала він закінчив змагання на 15-му місці з 80 учасників. У довільних вправах із результатом 9,337 бала він був 30-м серед 76 учасників. У вправах на кільцях наш земляк посів 45-е місце з 78 учасників, набравши 9,425 бала [72].

2004 рік — Ігри XXVIII Олімпіади в Афінах (Греція). На другу свою Олімпіаду Р. Мезенцев їхав уже досвідченим атлетом. Однак повторити успіх попередніх Ігор не вдалося. У командній першості разом зі своїми партнерами він успішно подолав кваліфікацію й потрапив до фіналу, де розгорілася запекла боротьба. Р. Мезенцев виступив на всіх приладах і допоміг команді посісти сьоме місце [64].

В абсолютній першості він був 16-м із результатом 56,060 бала з 98 учасників. У довільних вправах, набравши 9,650 бала, він посів 17-е місце із 77 учасників. У вправах на кільцях із результатом 9,687 бала — на 18-му місці із 77 спортсменів. У стрибку з результатом 9,475 бала — на 32-му місці з 79 учасників. Став 37-м із 81 у вправах на коні, маючи 9,425 бала. У вправах на брусах із результатом 9,437 бала — на 43-му місці з 81 учасника. У вправах на поперечині, набравши 9,037 бала, став 64-м із 69 [72].

*Р. Мезенцев (у центрі) зі своїм тренером
О. Яровинським*

Бронзовий призер чемпіонату світу 2001 року (Гент, Бельгія) у командних змаганнях. Бронзовий призер у стрибку на II етапі Кубка світу в м. Штудгарті (Німеччина) 2003 року.

Бронзовий призер чемпіонату Європи 2000 року (Бремен, Німеччина) в командних змаганнях.

Р. Мезенцев став абсолютним чемпіоном на міжнародних змаганнях «Кубок Стелли Захарової» [24].

Срібний призер на всесвітній Універсіаді в Японії.

Чемпіон України у 2000, 2001 роках у багатборстві. Володар Кубка України 2000 року [54].

Нагороджений орденом «За заслуги» II та III ступенів.

Ярош Тетяна

*Вихованка ОСДЮШОР «Надія»
м. Кропивницького*

Спортивна гімнастика

**Ігри XXVII Олімпіади 2000 року
Сідней, Австралія**

5-е місце — двічі

Ярош Тетяна, майстер спорту України міжнародного класу зі спортивної гімнастики. Народилася 1 вересня 1984 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький). Закінчила Харківський інститут фізичної культури (нині Харківська державна академія фізичної культури).

Т. Ярош — вправи на колоді

Гімнастикою почала займатися в ОСДЮШОР «Надія» під керівництвом тренера з гімнастики О. Мащенко, пізніше тренувалася в заслуженого тренера України С. Куценко та Т. Радченко [54].

Учасниця Ігор XXVII Олімпіади 2000 року в Сідней (Австралія). На Олімпіаді взяла участь у змаганнях гімнасток у складі збірної команди НОК України. У командній першості наша гімнастка виступила у вправах на всіх приладах: колода (9,650 бала), вільні вправи (9,600 бала), бруси (9,450 бала), стрибок (9,324 бала) та із сумою 37,924 бала внесла суттєвий внесок у загальний результат українських спортсменок [72].

Команда в складі О. Розщупкіної, В. Карпенко, Г. Тирик, Т. Ярош, Г. Кваша, О. Тесленко посіла в підсумковому протоколі з результатом 151,846 бала 6-е місце. Пізніше, після проведення допінг-контролю, результат китайської команди, що мала 5-е місце, було анульовано й наша команда перемістилася на позицію вище [64].

У особистому багатоборстві із сумою 37,317 бала посіла 29-е місце.

У вправах на окремих приладах до фіналу потрапила лише у вправах на колоді. Шансів поборотися за призові місця в неї не було, набравши 9,712 бала, стала 5-ю. У трьох інших видах жіночої олімпійської програми виступ був менш вдалим. У вільних вправах результат Т. Ярош — 9,275 бала — був 38-м, у вправах на брусах, отримавши 9,512 бала, вона стала 40-ю, у стрибку набрала 8,818 бала й, відповідно, посіла 74-е місце [72].

Бронзовий призер чемпіонату світу 1999 року у м. Тянцзині (Китай). Переможець змагань на Кубок світу.

Триразова чемпіонка Європи 1998 року серед молоді [54].

Переможець міжнародних змагань. На престижному міжнародному турнірі зі спортивної гімнастики «Кубок Чунічі» в Японії Т. Ярош перемогла в абсолютній першості та у вільних вправах, випередивши сильних конкуренток із РФ та Румунії.

Переможець змагань Кубка України 1999 року.

Глуценко Андрій

Вихованець кропивницького спорту

Триатлон

**Ігри XXVII Олімпіади 2000 року
Сідней, Австралія**

11-е місце

**Ігри XXVIII Олімпіади 2004 року
Афіни, Греція**

Учасник

**Ігри XXIX Олімпіади 2008 року
Пекін, Китай**

Учасник

Глуценко Андрій, майстер спорту України міжнародного класу з триатлону. Народився 23 жовтня 1977 року в с. Куйбишевому Бобринецького району Кіровоградської області. Закінчив факультет фізичного виховання Кіровоградського (нині Центральноукраїнський) державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Фізичне виховання» (1998 рік).

Свою спортивну кар'єру в обраному виді спорту розпочав у 1995 році під керівництвом батька — заслуженого тренера України О. В. Глуценка. Коли перебував у збірній команді України, то його тренував С. Яценко. Крім того, тренерами А. Глуценка були Г. В. Драгулян та В. О. Гавриліна.

Планомірна підготовка дозволила нашому землякові в перші роки виступів на міжнародних та всеукраїнських змаганнях досягти високих спортивних результатів.

Учасник трьох Олімпіад. На своїх перших Іграх XXVII Олімпіади 2000 року в Сідней (Австралія) А. Глуценко в складі збірної НОК України взяв участь у змаганнях із триатлону. Його суперниками були 52 атлети з 27 країн [64].

А. Глуценко. Третій вид змагання — біг на 10 км

У плаванні на 1500 м наш атлет показав результат 17.40,59 і на виході з води був одинадцятим, але в першій транзитній зоні (перехід від плавання до вело) він надто затримався (витратив 29,20 с (47-е місце), що майже на 11 с гірше за лідерів) і розпочав велосипедну гонку на 14-му місці з поточним результатом 18.09,79, програючи лідеру 6,59 с [72].

Велосипедна частина змагання — одна з найслабших його видів. Тому очікувати покращення результату на цьому етапі було проблемно. Завданням було — програти лідерам якомога менше. Однак зробити це успішно не вдалося. А. Глуценко мав результат 59.07,10 (34-е місце) і закінчив другу частину змагання на 39-му місці з поточним результатом 1.17.16,89, програючи лідеру вже більше хвилини (1.12,60).

Проходження другої транзитної зони за 22,80 с (43-є місце) залишило турнірне становище А. Глуценка без змін, а поточний результат був 1.17.39,69, це ще на декілька секунд віддалило його від лідера (1.15,60).

Наш земляк розпочав бігову частину змагань лише на 39-му місці, програвши лідерам уже достатньо багато. Але Андрій не здався й розпочав 10-кілометрову дистанцію бігу досить швидко. Він обходив суперників одного за одним і на фініші показав результат 31.50,48, ставши в бігу шостим. Проте цього бігового спурту вистачило нашому атлету лише у фінішному створі бути 11-м із підсумковим результатом 1.49.30,17. Йому не вистачило лишень миті, щоб потрапити до десятки фаворитів. Від 10-го місця його відокремило всього 1,32 с.

На жаль, дві наступні спроби поборотися за медалі Ігор Олімпіад були невдалі. У 2004 році на Іграх XXVIII Олімпіади в Афінах (Греція), виступаючи за збірну команду НОК України, А. Глущенко достатньо впевнено розпочав змагання. Плавальну частину він завершив серед лідерів. При виході з води його результат був 10-м (18.05) і переможцеві етапу він програвав лише 16 с. Однак почав втрачати секунди вже в першій транзитній зоні (22 с) і на велогонку вийшов на 14-му місці з поточним результатом 18.27. Гонка йому не задалася, він змушений був зійти з дистанції та припинити боротьбу за олімпійські нагороди [72].

Така ж доля його спіткала й на Іграх XXIX Олімпіади 2008 року в Пекіні (Китай), де він також виступав за збірну команду НОК України. А. Глущенко досить невдало почав змагання у своєму коронному виді програми — плаванні, з результатом 18.59 фінішував на останньому 54-му місці. Однак першу транзитну зону пройшов із другим результатом — 0,26 с і розпочав велосипедну гонку на тому ж 54-му місці з поточним результатом 19.25 с. У подальшому він психологічно не готовий був продовжувати боротьбу й зійшов із дистанції велосипедної гонки, таким чином закінчивши свої чергові виступи на Іграх Олімпіади [72].

Чемпіон молодіжного чемпіонату світу 1997 року (Перт, Австралія). Бронзовий призер чемпіонату світу 2003 року у командній естафеті (м. Тисайварош, Угорщина). Призер одного з етапів Кубка світу (2000). Учасник чемпіонату світу 2010 року (Лозанна, Швейцарія) змішана естафета — 5 місце [56].

Переможець регіонального відбіркового чемпіонату Європи 2001 (м. Севілья, Іспанія). Бронзовий призер чемпіонату Європи 2006 року. Володар Кубка Європи в загальнокомандному заліку 2006 року. Переможець етапу Кубка Європи 2010 року в Анталії (Туреччина). Срібний призер на етапах Кубка Європи 2007 року. Бронзовий призер чемпіонату Європи серед юнаків (1998). Учасник чемпіонату Європи 2010 року в Атлоні (Ірландія) [70, 56].

Чемпіон і володар Кубка України 2003 року. Неодноразовий переможець та призер національних змагань (1997–2004) [56].

Виступав за спортивне товариство «Динамо» (Кіровоград).

А. Глущенко. Вихід з води (транзитна зона 1)

Густов Володимир

Виступав за Кіровоградську область

**Велоспорт
(шосе)**

**Ігри XXVII Олімпіади 2000 року
Сідней, Австралія**

Учасник

Густов Володимир, майстер спорту України міжнародного класу з велоспорту, професійний велогонщик. Народився 15 лютого 1977 року в м. Києві. Навчався на факультеті фізичного виховання Кіровоградського (нині Центральноукраїнський) державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Фізичне виховання». Закінчив Переяслав-Хмельницький педагогічний університет (Київська область) за спеціальністю «Фізичне виховання».

Пошуки спортивної кар'єри робив у багатьох видах спорту: плаванні, фехтуванні, футболі. Але знайшов себе у велоспорті. Вихованець ДЮСШ-15 (м. Київ), тренер Г. Яблонський.

«Перепробував себе в багатьох видах спорту: плаванні, фехтуванні, футболі, але якось не було відчуття, що це моє на 100%. От коли осідлав велосипед, то відчув, що здатен працювати до сьомого поту, аби лише досягти успіхів. Звісно, що в цьому є й заслуга мого тренера Геннадія Яблонського, який зумів розгледіти в мені гонщика.

Уперше представляв Україну в Молдові (м. Тирасполь), де посів друге місце. Хотілося — перше, але й другим був надзвичайно задоволений. Мені тоді було лише 12 років. Самі розумієте, що означає для юнака прокинутися знаменитим! «Срібло» стало поштовхом для наступних тренувань, вірив, що буде ще й «золото», — згадує свої перші кроки у велоспорті В. Густов [25].

В. Густов (на другому плані) в професійній гонці «Тур де Франс»

Продовжив навчання в Броварському училищі фізичної культури, з якого й потрапив до складу збірної команди України та вийшов на міжнародний рівень.

Учасник Ігор XXVII Олімпіади 2000 року в Сіднеї (Австралія) у складі збірної команди НОК України. Виступав в олімпійських змаганнях із велоспорту (шоце). Брав участь в індивідуальній груповій гонці. Його суперниками були 154 гонщики із 41 країни. В. Густов достатньо успішно змагався й фінішував у групі з результатом

В. Густов. На тренуванні

5.30.46. У підсумковому фінішному протоколі його місце — 64-е [64].

Розпочав свою професійну кар'єру в 1996 році в Італії в команді «Фаса Бортоло». Тривалий час виступав у професійних багатоденних гонках (22 гонки містами Європи), серед них «Тур де Франс», «Вуельта Іспанії», «Giro d'Italia» за різні професійні команди «Фасса Бортоло», «UCI ProTeam», презентуючи український велоспорт.

Переможець гонки «Regio-Tour» 2003 року. Переможець 5-го етапу багатоденки «Giro d'Italia» 2006 року. Переможець 1-го етапу багатоденки «Vuelta a España» 2006 року [67].

Нікітіна Інна

*Вихованка ОСДЮШОР «Надія»
м. Кропивницького*

**Плавання
(брас на 200 м)**

**Ігри XXVII Олімпіади 2000 року
Сідней, Австралія**

Учасник

Нікітіна Інна, майстер спорту України міжнародного класу з плавання. Народилася 12 вересня 1982 року в м. Кривому Розі Дніпропетровської області. Навчалася в СНЗ № 16 м. Кіровограда (нині Кропивницький). Закінчила Київський обласний ліцей-інтернат фізичної культури та спорту та Національний університет фізичного виховання і спорту України.

Розпочала свою спортивну кар'єру 1990 року в ОСДЮШОР «Надія» м. Кіровограда (нині Кропивницький). Першим її тренером була Н. Табалова. 1992 року перейшла для продовження тренувань до тренера цієї ж школи В. Желтякова. Під його керівництвом через чотири роки виконала норматив майстра спорту України, а в наступному 1997 році була включена до складу юніорської збірної команди України. Основні досягнення здобула під керівництвом заслуженого тренера України В. Желтякова.

Найвищим досягнення в її спортивній кар'єрі по праву можна вважати участь в Іграх XXVII Олімпіади 2000 року в Сідней (Австралія), де вона виступала за збірну НОК України в плаванні брасом на 200 м. Розпочала свій заплив І. Нікітіна досить жваво й тривалий час була лідером, але на фініші їй забракло сил, тому вона фінішувала у своєму запливі другою з результатом 2.34,20. На жаль, цей час не гарантував вихід до наступного етапу змагань і вона завершила виступи на Олімпіаді. У підсумковому протоколі її час у запливі дозволив зайняти лише 26-е місце [72].

Чемпіонка юніорського олімпійського фестивалю 1997 року в Португалії [54].

Учасниця чемпіонату світу (Перт, Австралія) 1998 року. Фіналістка Кубка світу 1998 року (Сідней, Австралія).

Чемпіонка та рекордсменка юніорських чемпіонатів Європи 1997 року в Глазго (Шотландія) та Антверпені (Бельгія). Чемпіонка й призерка гран-прі «Агена» у Римі (Італія). Фіналістка Всесвітньої універсиади 2001 року в Пекіні (Китай). Чемпіонка та рекордсменка чемпіонату Європи серед поліцейських 2005 року в Берліні (Німеччина). Чемпіонка України 1997–2002 років [55].

Нині працює тренером із плавання.

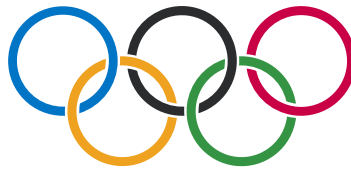
І. Нікітіна — на доріжці олімпійського басейну, Сідней-2000

TM ©

ATHENS 2004

**Ігри XXVIII Олімпіади
2004 року в Афінах,
Греція**

Євдокимова Наталія

Вихованка кропивницького спорту

**Легка атлетика
(біг на 1500 м)**

**Ігри XXVIII Олімпіади 2004 року
Афіни, Греція**

4-е місце

Євдокимова Наталія, майстер спорту міжнародного класу з легкої атлетики. Народилася 17 березня 1978 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький). Закінчила Санкт-Петербурзьку державну академію фізичної культури імені П. Ф. Лесгафта.

Розпочала свою спортивну кар'єру в ДЮСШ м. Кіровограда (нині Кропивницький) під керівництвом заслуженого тренера України В. К. Іванця [54].

Учасниця Ігор XXVIII Олімпіади 2004 року в Афінах (Греція) за збірну команду НОК РФ. На Олімпіаді змагалася в бігу на 1500 м, де її суперницями були 45 спортсменок із 27 країн [64].

Олімпійські старты розпочалися з попередніх забігів, де Н. Євдокимова стартувала в другому. Свій забіг вона провела впевнено й на фініші була першою з результатом 4.05,55. Це був найкращий результат попередніх стартів і наша землячка без проблем кваліфікувалася до наступного раунду змагань — півфіналу.

У другому півфінальному забігу їй також не було рівних. Вона впевнено перемогла й кваліфікувалася до фіналу з найкращим результатом — 4.04,66.

У фінальному забігу суперниці виклалися на повну. І хоч наша землячка додала ще в результаті — 3.59,05, але фінішувала лише 4-ю [72].

Чемпіонка Європи серед дівчат (800 м — 2.04,32) в Англії 1995 року за збірну команду України.

Чемпіонка Європи серед юніорів 1997 року (біг 1500 м — 4.11,60) у Словаччині за збірну команду України.

Фіналістка чемпіонату світу 2003 року (біг 800 м — 1.58,72) у Франції.

Учасниця чемпіонату світу 2009 року та Європи 2010 року.

Неодноразова призерка чемпіонатів РФ в бігу на 1500 м і 800 м.

Н. Євдокимова з першим тренером В. Іванцем (праворуч) та головою Кіровоградської обласної федерації легкої атлетики І. Гоцулом (ліворуч)

Н. Євдокимова на Чемпіонаті світу 2011 року (Тегу) — лідер забігу

Твердоступ Андрій

Вихованець кропивницького спорту

**Легка атлетика
(біг на 400 м)**

**Ігри XXVIII Олімпіади 2004 року
Афіни, Греція**

Учасник

Твердоступ Андрій, майстер спорту України міжнародного класу з легкої атлетики. Народився 18 червня 1977 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький). Закінчив Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут».

Свої перші кроки в спорті зробив під керівництвом тренера однієї з ДЮСШ м. Кропивницького Г. Михалюкової [54].

Продовжив свою кар'єру спортсмена, навчаючись у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» у тренера Ю. М. Синєкова.

Учасник Ігор XXVIII Олімпіади 2004 року в Афінах (Греція). Узяв участь у змаганнях легкоатлетів в естафетному бігу 4×400 м. У попередньому забігу збірна України показала шостий результат –3.04,01, що не дало можливості продовжити подальшу боротьбу за медалі Ігор. У підсумку команда (Володимир Демченко, Євген Жуков, Михайло Книш, Андрій Твердоступ) посіла 13-е місце [64].

Багаторазовий чемпіон України. Дворазовий чемпіон Всесвітньої універсиади 2003 року (Тегу, Південна Корея). Учасник чемпіонату світу 2001 року — 12-е місце та кубків Європи: 1997 року — 1-е місце, 1998 року — 2-е місце, 1999 року — 1-е місце, 2000 року — 1-е місце, 2003 року — 1-е місце, 2004 року — 1-е місце.

За високі спортивні досягнення на Всесвітній літній універсиаді в Кореї указом Президента України нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня [54].

А. Твердоступ. Заслужені нагороди

Майструк Ірина

*Уродженка с. Побузького
Голованівського району*

**Плавання
(брас 200 м)**

**Ігри XXVIII Олімпіади 2004 року
Афіни, Греція**

Учасник

Майстрок Ірина, майстер спорту України міжнародного класу з плавання. Народилася 23 жовтня 1987 року в селищі Побузькому Голованівського району Кіровоградської області. Закінчила Дніпропетровське училище фізичної культури і спорту.

Піком кар'єри І. Майстрок стала участь у складі збірної команди НОК України на Іграх XXVIII Олімпіади 2004 року в Афінах (Греція) у змаганнях із плавання брасом на 200 м. Її суперниками були 32 спортсменки з 28 країн. Наша плавчиня розпочала олімпійські змагання з кваліфікаційного раунду, де за жеребом стартувала в третьому запливі й фінішувала в ньому з результатом 2.37,42 на шостому місці. Результат, показаний у запливі, не дав можливості їй кваліфікуватися до наступного раунду змагань. У підсумковому фінальному протоколі її результат був двадцять дев'ятим [72].

Чемпіонка Європи 2003 року серед юніорів. Перший тренер — О. Катишева. Пізніше тренувалася в К. Карташова.

Прокопенко Максим

*Вихованець Вільшанської веслувальної школи
ДЮСШ «Колос»*

**Веслування на байдарках і каное
(каное двійка)**

**Ігри XXVIII Олімпіади 2004 року
Афіни, Греція**

Учасник

**Ігри XXIX Олімпіади 2008 року
Пекін, Китай**

8-е місце

**Ігри XXX Олімпіади 2012 року
Лондон, Великобританія**

4-е місце

Прокопенко Максим, майстер спорту України міжнародного класу з веслування на байдарках і каное. Народився 23 березня 1984 року в смт Вільшанці Кіровоградської області. Має вищу освіту, закінчив факультет фізичного виховання та спорту Миколаївського державного педагогічного університету імені В. О. Сухомлинського.

Займатися веслуванням розпочав у віці дев'яти років на базі Вільшанської веслувальної школи ДЮСШ «Колос» у заслуженого тренера України С. Крайтора. На заняття веслування його привів однокласник Р. Харковенко [54].

Після закінчення школи М. Прокопенко поїхав навчатися до м. Миколаєва й продовжив спортивну кар'єру, виступаючи за місцевий спортивний клуб «Динамо-Колос».

Він іще з дитинства був найстараннішим у групі й, будучи молодшим на два роки за суперників, вигравав чемпіонат України, їздив на юніорський чемпіонат Європи, де став другим. М. Прокопенко був і фізично розвиненим, хоч це для веслування не основне. Існує таке поняття, як адаптація до цього виду спорту, природні здібності, відчуття човна, адже можна працювати веслом, а човен не буде плисти. Та найголовніше — він відрізнявся бажанням, наполегливістю та природними даними.

Першого серйозного успіху добився у 2004 році, коли вперше ввійшов до основного складу національної збірної команди України, дебютував на Кубку світу та на дорослому чемпіонаті Європи [67].

Учасник Ігор XXVIII Олімпіади 2004 року в Афінах (Греція). Разом із Р. Джаліловим брав участь у заїздах каноестів на 500 і 1000 м, але в обох випадках зумів дійти тільки до півфінальних стадій [72].

У 2005 році брав участь у чемпіонаті Європи в Познані та в чемпіонаті світу в Загребі, де впевнено дійшов до фіналу. Через рік виграв перші дорослі міжнародні медалі в каное-двійці на дистанції 1000 м, посів третє місце на етапі світового Кубка й у тій же дисципліні здобув бронзу на світовій першості в Сегеді. Ще через рік продовжив демонструвати високі результати, двічі потрапляв до числа призерів Кубка світу в гонках каное-двійок на 500 м, побував на першості світу в Дуйсбурзі.

У 2008 році здобув срібло на європейській першості в Мілані, був другим у двійці на 1000 м.

Учасник Ігор XXIX Олімпіади 2008 року в Пекіні (Китай) у парі зі своїм новим партнером С. Безуглим.

В олімпійській регаті вони зуміли пробитися до фіналу на 500 м, однак у вирішальному заїзді фінішували на восьмому місці [72].

М. Прокопенко і С. Безуглий — півфінальний заїзд на Іграх XXIX Олімпіади 2008 року в Пекіні

піднімався на п'єдестал пошани. Він завоював три срібні медалі у двійці на 500 і 1000 м, а також в естафетній гонці на каное-одиначці. Також цього ж сезону додав до своєї скарбнички срібло із чемпіонату Європи в Белграді, де виграв у двійці на 500 м.

У 2012 році М. Прокопенко в парі із С. Безуглим отримав ліцензію на участь у своїх третіх Іграх Олімпіад. На олімпійській регаті в Лондоні М. Прокопенко змагався в каное-двійках на 1000 м. Розпочали змагання вони з кваліфікаційного раунду, де змагалися в другому заїзді й упевнено перемогли своїх суперників із результатом 3.38,042 і напряду вийшли разом із німецькими спортсменами до фіналу.

У вирішальній гонці впродовж більшої частини дистанції були лідерами, однак не розраховували сил і за 200 м до фінішу помітно збавили у швидкості — спочатку їх обігнав тандем із Німеччини, а на останніх сантиметрах дистанції їх обійшли каноїсти Білорусії та РФ, залишивши на прикрому 4-му місці з результатом 3.37,219 [72].

Незважаючи на негативні емоції на фініші гонки, про Лондон у М. Прокопенка залишилися приємні спогади: *«Експурсійним автобусом я проїхав усім центром Лондона. Був вражений відомим усім Біг-Беном, річкою Темзою. Це не порівняти із жодною європейською державою. Це своєрідна країна. Туди приїздить багато людей з усього світу, Лондон — багатонаціональний. Цікава країна й за своєю погодою. Літа там немає. Коли повернешся до України, то видається, що тут просто спекотно. Лондон — це Лондон, а Вільшанка — це Вільшанка».*

П'ятиразовий срібний призер чемпіонатів світу: 2009 року в канадському м. Дартмуті в дисципліні С-2 1000 м; 2010 року в польському м. Познані в дисципліні С-2 500 м; 2011 року в угорському м. Сегеді в дисциплінах С-2 1000 м, С-2 500 м і С-1 4x200 м. Дворазовий бронзовий призер чемпіонатів світу: 2006 року в угорському

Після Пекінської Олімпіади М. Прокопенко разом із кількома партнерами по команді взяв азербайджанське громадянство й став виступати за азербайджанську національну команду.

У 2009 році в заїздах каное-двійок виграв бронзову та срібну медалі на чемпіонаті світу на 500 м і 1000 м у канадському Дартмуті. На чемпіонаті Європи в німецькій землі Бранденбург завоював бронзову медаль у каное-двійці на 500-метровій дистанції [67].

У наступному сезоні став чемпіоном Європи в іспанській Тразоні у двійці на дистанції 1000 м та здобув срібну медаль на 500 м. Ще одну срібну медаль М. Прокопенко привіз із чемпіонату світу в Познані в каное-двійці на 500 м.

Чемпіонат світу 2011 року в іспанському місті Сегеді був найуспішнішим у його спортивній кар'єрі, де він три рази

М. Прокопенко. Срібний призер чемпіонату світу 2011 року в естафеті 4×200 м

*М. Прокопенко.
Тренер з майбутнім чемпіоном*

м. Сегеді в дисципліні С-2 1000 м та 2009 року в канадському м. Дартмуті в дисципліні С-2 500 м.

Чемпіон Європи 2010 року в іспанському м. Трасоне в дисципліні С-2 1000 м.

Триразовий срібний призер чемпіонатів Європи: 2008 року в італійському м. Мілані в дисципліні С-2 1000 м; 2010 року в іспанському м. Трасоне в дисципліні С-2 500 м та 2011 року в сербському м. Белграді в дисципліні С-2 500 м.

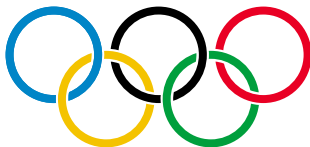
Бронзовий призер чемпіонату Європи 2009 року в німецькому м. Бранденбурзі в дисципліні С-2 500 м [7].

Незабаром після лондонської Олімпіади М. Прокопенко вирішив завершити кар'єру професійного спортсмена і повернувся до рідної Вільшанки, щоб продовжити справу першого тренера Сергія Крайтора. «Мене часто запитують, чому я не живу в місті чи навіть в іншій країні, адже є така можливість. Але, нехай це і пафосно, я — патріот Вільшанки» — прокоментував своє рішення М. Прокопенко.

Beijing 2008TM

**Ігри XXIX Олімпіади
2008 року в Пекіні,
Китай**

Довгаль Юлія

*Вихованка ДЮСШ ФСТ «Спартак»
м. Кропивницького*

**Важка атлетика
(понад 75 кг)**

**Ігри ХХІХ Олімпіади 2008 року
Пекін, Китай**

7-е місце

Довгаль Юлія, майстер спорту України міжнародного класу з важкої атлетики. Народилася 2 червня 1983 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький). Закінчила Кіровоградський (нині Центральноукраїнський) державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Фізичне виховання». Навчалася в Одеській національній юридичній академії.

Ю. Довгаль. Невдала спроба на Іграх XXIX Олімпіади, Пекін-2008

Займатися важкою атлетикою почала під керівництвом тренера В. Іващишина в ДЮСШ ФСТ «Спартак» м. Кропивницького. На початку 2000-х переїхала до м. Іллічівська (нині Чорноморськ) і продовжила спортивну кар'єру під керівництвом заслуженого тренера України Ю. Кучинова.

Учасниця Ігор XXIX Олімпіади 2008 року в Пекіні (Китай). На Олімпіаді Юлія виступала в складі збірної команди НОК України в змаганнях із важкої атлетики у ваговій категорії понад 75 кг. У неї було 11 конкуренток. За попереднім рейтингом наша землячка була 4-ою і розраховувала на призове місце на Олімпіаді [64].

Змагання в ривку Ю. Довгаль розпочала з ваги 114 кг. У першій спробі атлетка поспішила — і вага їй не підкорилася. У другій — з великим зусиллям зафіксувала штангу. Легше всього їй далася наступна вага — 118 кг — найкраще справилася вона зі штангою досить упевнено.

Після ривка Ю. Довгаль посідала п'яте місце й мала гарні шанси поборотися за бронзову медаль у сумі. Однак у другій вправі поштовху — традиційно для неї сильної, реалізувала лише одну

Ю. Довгаль. На олімпійському помості, Пекін-2008

спробу — другу — до заявленої ваги 140 кг. Юля ризикнула в третьому підході на 147 кг, але не справилася з вагою. У підсумку набрала загальну суму 258 кг і посіла 7-е місце [72].

Чемпіонка Європи (Софія, 2005 рік, сума двоборства — 260 кг) та срібна призерка (Ліньяно-Сабіадоро (Італія) у 2008 році, сума двоборства — 258 кг) у ваговій категорії понад 75 кг. Бронзова призерка чемпіонатів Європи (Страсбург (Франція) 2007 року; Бухарест (Румунія) 2008 року; Анталія (Туреччина) 2012 року — сума двоборства— 273 кг).

Бронзова призерка чемпіонату Європи 2002 року серед юніорок (Нуоро (Італія), сума двоборства — 225 кг) [55].

Учасниця чемпіонатів світу: 2005 року в м. Доха (Катар), де посіла 7-е місце з результатом — 244 кг; 2006 року в м. Санто-Домінго (Домініканська Республіка) була 9-ю; 2011 року в Парижі (Франція) наша землячка — на 5-му місці з результатом 263 кг. На чемпіонаті Європи 2004 року в м. Києві (Україна) Ю. Довгаль посіла 4-е місце.

Чемпіонка України 2004, 2005, 2006, 2008 років.

Голенкова Валентина

*Вихованка ОСДЮШОР «Надія»
м. Кропивницького*

Спортивна гімнастика

**Ігри XXIX Олімпіади 2008 року
Пекін, Китай**

11-е місце

Голенкова Валентина, майстер спорту України міжнародного класу зі спортивної гімнастики. Народилася 7 травня 1992 року в м. Кіровограді (нині Кропивницький). Закінчила факультет фізичного виховання Кіровоградського (нині Центральноукраїнського) державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Фізичне виховання».

Розпочала спортивну кар'єру в ОСДЮШОР «Надія» м. Кіровограді (зараз Кропивницький). У спортивну гімнастику її привів дідусь (у минулому акробат), коли їй було п'ять із половиною років. Батькам віддати дочку на гімнастику порадила чемпіонка світу О. Дудник. Близько року Валентина тренувалася під її керівництвом, а коли та поїхала працювати за кордон, дівчинку перевели до групи С. Скрипчук та О. Мащенко, з якими вона й пройшла всю спортивну кар'єру [48].

Як згадує С. Скрипчук, «у Валі виявлялося бажання чомусь навчитись,

у неї горіли оченята. Вона була така швиденька, легенька, маленька, тому виділялася з-поміж інших дитлахів. А ще вона була дуже дисциплінованою, не пропускала жодного тренування з неповажної причини».

«Займатися було абсолютно не важко, гімнастика сподобалась одразу ж», — згадувала свої перші кроки в спортивній гімнастиці В. Голенкова.

Перші успіхи до юної гімнастки прийшли в шестирічному віці. Тоді на обласних змаганнях, котрі проходили в м. Кіровограді (нині Кропивницький), вона посіла четверте місце, але результатом була незадоволена [48].

Набравшись необхідного змагального та тренувального досвіду, В. Голенкова спочатку потрапила до резерву, а вже потім і до основної збірної команди України.

Учасниця XXIX Ігор Олімпіад 2008 року в Пекіні (Китай) у складі збірної команди НОК України. На Олімпіаді вона змагалася в командній та абсолютній першості. У командній першості збірна України в складі І. Краснянської, М. Проскуріної,

В. Голенкова (праворуч у верхньому ряду) разом зі своїми тренерами та подругами

В. Голенкова. Ігри XXIX Олімпіади, Пекін-2008

десятки. У вільних вправах із сумою 14,125 бала вона посіла 44-е місце, у вправах на брусах — 45-е з результатом 14,375 бала. Виконуючи вправи на колоді, гімнастка впала й у підсумку із сумою 14,275 бала посіла 48-е місце [72].

В. Голенкова. Вправи на брусах

Учасниця Всесвітньої Універсиади 2013 року в Казані (РФ). Переможець турніру «French classic» в США в багатоборстві, друге місце на брусах та у вільних вправах [67].

В. Голенкової, Д. Згоби, А. Козіч та А. Коваль виступила невдало й до фіналу не потрапила, а за підсумком кваліфікації з результатом 231,125 бала посіла 11-е загальнокомандне місце [64].

В особистому багатоборстві наша землячка в підсумку стала 37-ю із сумою балів 56,75. Цей результат виявився найкращим серед українських гімнасток.

До фіналів у вправах на окремих приладах В. Голенкова також не пройшла. За підсумками кваліфікаційних стартів її результати ввійшли до п'ятої

«Зі мною такого ще ніколи не було. Я дуже хвилювалася, мене аж трясло всю всередині. Виконуючи вправи на колоді, я впала, і хоч зал підтримував мене, усе ж до такого галасу я не звикла. Було надзвичайно складно. Але після першої вправи хвилювання трішки зникло, вільні вправи я виконала добре, бруси добре, загалом далі виступила непогано», — пригадувала свій олімпійський старт В. Голенкова [48].

У 2007 році завоювала чотири «золота» (командна першість, багатоборство, бруси, колода) та «срібло» (довільні вправи) на молодіжному Європейському олімпійському фестивалі в Белграді.

У 2008 році — два «срібла» на Кубку України (багатоборство, вільні вправи), а також «золото» (вільні вправи), «срібло» (бруси) і дві «бронзи» (багатоборство, колода) на чемпіонаті України.

Учасниця чемпіонатів світу і Європи. Срібний призер Всесвітньої Універсиади 2011 року (командне багатоборство) та чемпіонату України 2013 року.

Дмитрієв Денис

*Вихованець ДЮСШ №2
м. Олександрії*

Велоспорт, трек

**Ігри XXIX Олімпіади 2008 року
Пекін, Китай**

Учасник

**Ігри XXX Олімпіади 2012 року
Лондон, Великобританія**

5-е й 7-е місце

**Ігри XXXI Олімпіади 2016 року
Ріо-де-Жанейро, Бразилія**

Бронза

Дмитрієв Денис, заслужений майстер спорту РФ із велоспорту, трек. Народився 23 березня 1986 року в с. Тирново Пронського району Рязанської області. Закінчив Російський державний університет фізичної культури, спорту, молоді і туризму.

Коли батьки розійшлися, переїхав із мамою до її батьків в Україну до м. Олександрії Кіровоградської області. Мама дуже хотіла, щоб він став спортсменом. Хлопчак, як і інші однолітки, короткочасно захоплювався то боротьбою дзюдо, то футболом, то плаванням, аж поки не відбулась у його житті одна, на перший погляд, не надто помітна, але як з'ясується потім — важлива зустріч.

Тренер з велоспорту Олександрійської ДЮОШ №2 В. Іванина робила свій черговий обхід міських середніх шкіл із метою підбору дітей, охочих займатися цим видом спорту й запропонувала Денисові спробувати. Так хлопець потрапив до групи велосипедистів і зовсім скоро своїми успіхами на змаганнях місцевого рівня став помітно вирізнятися серед товаришів.

У 1999 році він разом із мамою переїхав до Москви. Там Д. Дмитрієв продовжує навчання в школі, мати показує його першому-ліпшому тренерові велосипедистів. Той без особливої цікавості погоджується випробувати юного гонщика-провінціала, поставивши йому завдання — проїхати декілька кіл по треку. Денис проїхав і... легко показав спину своїм суперникам-ровесникам. Тренер милостиво узяв до себе в групу здібного хлопця.

«У дитинстві я чим тільки не займався: футболом, плаванням, дзюдо, шосейними велогонками. Але залишився врешті-решт у гонках на треку. На гачок мене піймали швидкість та адреналін. Коли приходиш на велодром, запах швидкості відчувається відразу. Жорсткий, потужний велосипед, божевільний віраж і страх. Ніколи не забуду збудження, яке відчував, коли приїжджав додому після перших тренувань», — згадував свої перші спортивні кроки на треку сам Д. Дмитрієв [47].

Проходив підготовку в училищі олімпійського резерву №2 м. Москви, тренувався під керівництвом тренерів О. Толмановата Є. Баримова. Першого серйозного успіху досяг у 2002 році, потрапивши до складу російської національної збірної. На міжнародному рівні дебютував у сезоні 2003 року, коли побував на юніорських чемпіонатах Європи і світу — в обох випадках виграв у командному спринті срібні медалі.

У 2008 здійснилась і заповітна мрія амбітного олександрійця: він бере участь у трековій командній спринтерській гонці, індивідуальному спринті та кейрингу на Іграх XXIX Олімпіади в Пекіні (Китай) у складі збірної НОК РФ. 22-річний спортсмен успішно пройшов кваліфікаційні заїзди в індивідуальній спринтерській

гонці, але поступився в першому ж колі майбутньому лідерові, великобританцю К. Хою — чотириразовому олімпійському чемпіону в спринті. У фінальному протоколі його результат видався вісімнадцятим [72].

Командний спринт також не дуже задався. Команда не пройшла кваліфікацію й у підсумку фінішувала лише дванадцятю.

У змаганнях із кейрингу наш спринтер у першому заїзді посів 6-е місце й потрапив до втішного заїзду, де фінішував третім, що в підсумковому протоколі визначило йому сімнадцяте місце.

Спринт — дисципліна підступна. У ній потрібна не тільки швидкісна підготовка, але й досвід: перехитрити суперника й рвонутися з-за його спину до фінішу. Той же Хой уперше виграв цей вид на Олімпіаді лише в 32 роки. У Д. Дмитрієва поки що все було попереду.

«Пекінська Олімпіада була для мене, як зараз пам'ятаю, чимось неймовірним, атомним вибухом емоцій. З одного боку — справжнє спортивне свято, ми там балділи в хорошому сенсі цього слова. Мені тоді було, по-моєму, 23 роки, і це були мої перші змагання такого колосального рівня. І коли я приїхав до Олімпійського селища і там побачив суперзірок, у мене були такі приємні емоції, таке відчуття величезного свята! І мені здається, що якби, у принципі, у цей момент я і був готовий на медаль, то, напевне, у мене нічого б не вийшло, тому що було передозування від цих емоцій, що підривали мозок. Я пам'ятаю, що виходив на старт і відчував просто величезний тягар відповідальності. І це незважаючи на те, що, коли бути чесним із самим собою, на той момент мені там особливо нічого не світило. Але я хотів навіть із того, що малося, витиснути максимум. Нажаль, не вийшло. Емоції, емоції...», — так згадував свої олімпійські емоції від Пекіна Д. Дмитрієв [36].

Учасць в Іграх XXX Олімпіади 2012 року в Лондоні (Великобританія) була успішною, ніж на попередніх Іграх. Д. Дмитрієв наблизився до медального рівня майже впритул. В індивідуальному спринті всі попередні заїзди він виграв і пройшов до чвертьфіналу, у якому поступився в драматичній боротьбі та кваліфікувався до втішного заїзду за 5–8 місце, який успішно виграв і посів 5-е місце в підсумку.

У командному спринті вдалося успішно пройти кваліфікацію, а от у наступному раунді вже в першому ж заїзді стали другими. Підсумковий протокол визначив для команди 7-е місце [64].

«Я приїхав на Ігри десь внутрішньо відчуваючи, що готовий боротися за медалі. Я розумів, що боротися за «золото» буде тяжко, але за «бронзу» — реально. Але... Знову той самий тягар відповідальності навалився, і знову я пережив ці відчуття свята якогось галактичного масштабу. Особливо гостро це виявлялося, коли розпочалися самі Ігри, і по телевізору я дивився, як люди борються, завойовують для своїх країн медалі, плачуть на п'єдесталі. І я, можна сказати, забув, що Олімпіада — це, ну, майже те ж саме, що й чемпіонат світу. І знову було передозування емоцій.

Коли проходила кваліфікація, гіт на 200 м, і перші заїзди в спринті, усе йшло супер. Як я кажу, «на куражу». А потім зробили перерву, і, коли вже відчуття медалі було зовсім близько, я почав сам себе їсти зсередини. І, на жаль, не зміг себе переконати — «ей, розслабся, це практично той же чемпіонат світу, тут всього-то трішки більше народу». Звичайно, мені це завадило», — згадував атлет [36].

*Д. Дмитрієв.
Бронзовий фініш у Ріо-де-Жанейро*

Третя олімпійська спроба для Деніса Дмитрієва була найуспішніша: він став бронзовим призером Ігор XXXI Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія) в індивідуальному спринті. Наш земляк упевнено пройшов кваліфікацію, показав четвертий час — 9,774 с, а в першому колі плей-оф, 1/16 фіналу з результатом 10,141 с виграв у поляка Рафала Сарнецького (10,177 с) і вийшов до 1/8 фіналу. В 1/8 фіналу наш 30-річний земляк виграв у новозеландця Сема Вебстера, випередивши суперника на 0,142 с.

У чвертьфіналі Д. Дмитрієв зустрівся в протистоянні з потрійним віце-чемпіоном Олімпійських ігор, десятиразовим чемпіоном світу французом Грегорі Божем. В обох заїздах, перш ніж розпочинати спринтерський ривок, Д. Дмитрієв пропонував своєму опоненту встати в «сюрпляс», але велогонщик із Франції двічі відмовлявся взяти участь у цьому техніко-тактичному прийомі трекового велоспорту. Наш спортсмен не залишив ніяких шансів своєму суперникові, випередив його в першому заїзді з результатом 10,202 с (70,574 км/год), а в другому — 10,166 с (70,824 км/год) і вийшов у півфінал, де повинен був змагатись із чотириразовим олімпійським чемпіоном, а також віцечемпіоном Олімпіади, переможцем кваліфікації в Ріо-2016 англійцем Джейсоном Кенні (№ 3 у світовому рейтингу).

У першому заїзді Д. Дмитрієв, відпрацювавши другим номером, у фінішному створі випередив суперника й повів у рахунку 1:0, але інші два заїзди принесли перемогу Кенні — 1:2 — і вивели його до фіналу.

У боротьбі за бронзову медаль Ігор Олімпіад 2016 року наш земляк зійшовся в протиборстві з віцелідером світового рейтингу, чемпіоном та віцечемпіоном світу австралійцем Меттью Глетцером. У першому та другому заїздах Д. Дмитрієв був сильнішим від австралійця й уперше в кар'єрі завоював олімпійську медаль із бронзовим блиском [72].

Олімпійський п'єдестал Ігор Олімпіади 2016 року у велоспринті: К. Скіннер — срібло (ліворуч), Дж. Кенні — золото (по центру), Д. Дмитрієв — бронза (праворуч)

«Коли ми вже входили у фінішний віраж, і я був десь, так скажемо, півтора велосипеда позаду, у мене проскочила така думка: не віддам — і все! Я ось усе, напевне, що сьогодні в мене було: усю енергію, усі сили, усі емоції, усю злість — я все вклав безпосередньо в педалі мого велосипеда — і вирвав у нього свою бронзову медаль. Сьогодні на треку

я намагався виступати як звір, покладаючись тільки на відчуття та інстинкти, а не на тактику. Я просто сконцентрувався на своїй меті. Я притримувався плану й боровся за медаль. Здається просто, але це було дуже важко. Ми боролися один з одним багато разів. На жаль, у велоспорті тільки одна людина може піднятися на подіум із бронзою. Сьогодні нею став я», — ділився своїми враженнями від перемоги спринтер-земляк відразу ж після бронзового фінішу [16].

«Бронза Ігор у Ріо-де-Жанейро — це поки що найважливіша медаль у моїй кар'єрі, і я, у принципі, дуже задоволений своїм результатом. Але якщо згадувати вчорашній день, то я мав усі шанси потрапити до фіналу. Я міг би виграти другу гонку в півфіналі, але, на жаль, не вийшло, хоча були всі шанси. Я дуже вражений, як британським велосипедистам вдається так виводити себе на пік форми до Олімпійських ігор», — поділився своїми враженнями Д. Дмитрієв.

Продовжив Д. Дмитрієв свої виступи на Іграх 2016 року в змаганнях на треку, де були розіграні нагороди в чоловічому кейрингу. На жаль, повторити успіх у спорідненій дисципліні нашому землякові не вдалося.

У своєму попередньому, другому заїзді Дмитрієв показав лише сьомий результат і був змушений пробиватися до наступного 2-го кола змагань через утішний заїзд. Але цього Денисові зробити не вдалося: у втішному заїзді спринтер показав тільки другий результат 10,157 с, поступившись 0,066 с грекові Крістосу Волікакісу, завершив на цьому боротьбу за медалі й посів, у підсумку, 13-е місце [72].

Чемпіон світу 2017 року (Гонконг). Дворазовий срібний (2013, 2015 роки) і бронзовий (2014, 2016 роки) призер чемпіонатів світу. Призер Кубків світу.

Триразовий чемпіон Європи (2010, 2012, 2013 роки), триразовий призер чемпіонатів Європи. 24-разовий чемпіон Росії. Рекордсмен Росії [67].

Д. Дмитрієв. «Срібло» на чемпіонаті світу з велоспорту на треку в спринті в 2013 році

*Д. Дмитрієв.
Чемпіон світу, Гонконг-2017*

**Ігри ХХХ Олімпіади
2012 року в Лондоні,
Великобританія**

Главан Ігор

*Уродженець с. Назарівки
Бобринецького району*

**Легка атлетика
(спортивна ходьба)**

**Ігри XXX Олімпіади 2012 року
Лондон, Великобританія
Учасник**

**Ігри XXXI Олімпіади 2016 року
Ріо-де-Жанейро, Бразилія
Учасник**

Главан Ігор, майстер спорту України міжнародного класу з легкої атлетики, спортивна ходьба. Народився 25 вересня 1990 року в с. Назарівці Бобринецького району Кіровоградської області. Закінчив дев'ять класів у СНЗ с. Назарівки. Закінчив Бобринецький сільсько-господарський коледж, Білоцерківський державний аграрний університет та Національний університет фізичного виховання та спорту України.

Любов до спорту прищепив Ігореві старший брат. Але професійно легкою атлетикою, зокрема спортивною ходьбою, хлопець почав займатися лише в 19 років, навчаючись у Білоцерківському аграрному університеті [54].

Перший тренер — О. Шевченко — зацікавив Ігоря спортивною ходьбою. Через рік у 2010 році на чемпіонаті України І. Главан переміг на дистанції 50 км, виконавши нормативи майстра спорту. Талановитого юнака помітив заслужений тренер України А. Соломін і запропонував перейти до нього в групу.

Життєве кредо легкоатлета: *«Працюю тільки на результат. Це мій показник успішності!»*

І. Главан. Олімпійський фініш

Учасник Ігор XXX Олімпіади 2012 року в Лондоні (Великобританія). У складі збірної НОК України брав участь у змаганнях скороходів на 50 км. У фінальному протоколі з результатом 3.48.07 посів 18-е місце [72].

На Іграх XXXI Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія) І. Главан брав участь у змаганнях зі спортивної ходьби в складі збірної НОК України. Четверте місце на чемпіонаті світу зі спортивної ходьби на 20 км і третє на командному чемпіонаті світу з ходьби на 50 км забезпечили йому можливість виступити на Іграх Олімпіади в обох дисциплінах. Цим шансом спортсмен вирішив не нехтувати й уже 12 серпня вийшов на старт «двадцятки». Щоправда поборотися за медаль у Ріо учневі А. Соломіна не вдалося: 1.23.32 — і 35-е місце [72].

Після фінішу І. Главан сказав: *«Не було легкості, було тяжко дихати. Не було такого ходу, як на чемпіонатах у Пекіні й Римі. Сьогодні 14-й день, як ми спустилися з гір. Можливо, причина в цьому. Можливо, акліматизація: ми йшли на третій день після приїзду. Труднощів додавало й те, що потік спортсменів великий, а траса вузька,*

І. Главан. Бронзовий фініш на чемпіонаті світу 2016 року в Римі

повороти круті, ми збивалися, натикалися один на одного. Це, напевно, найскладніша траса, на якій я коли-небудь виступав. Але лідерам це не завадило показати високий результат, особливо як для сьогоднішньої погоди».

Наступний старт на Олімпіаді був на дистанцію 50 км. Ось як коментував свій виступ на цій дистанції сам І. Главан: «Приїхавши до Ріо, я потрапив у дуже серйозну акліматизаційну яму й уже коли ми від стартували 20 км, я зрозумів, що показати далі якийсь високий результат буде дуже важко. Я себе не зміг зібрати ні перед першим стартом, ні перед другим на 50 км. Завдання було простим: іти, як би важко не було. Я почав за такою розкладкою, як ішов у Римі на чемпіонаті світу. Перші 30 км я пройшов за такою самою розкладкою і тоді подумав, що зможу фінішувати не гірше, ніж у Римі, а може, і покращити свій результат. Але через велику спеку буквально через декілька кілометрів я навіть не зрозумів, як сталося, що я втратив свідомість. Я бачив, як інші спортсмени втрачають свідомість, але я б ніколи не подумав, що зі мною таке може статися, навіть не міг уявити такого!»

І. Главан. Емоції після вдалого виступу

Бронзовий призер чемпіонату світу 2016 року в Римі (Італія) зі спортивної ходьби на дистанції 50 км. Спортсмен подолав цю відстань за 3.44.02.

Бронзовий призер Кубка Європи 2016 року на 50 км. Багаторазовий чемпіон України. Срібний призер літньої Універсиади 2013 року в Казані (РФ) у командних змаганнях. Разом із Р. Дмитренком, І. Лосєвим та Н. Коваленком І. Главан показав результат 4.08.09.

На чемпіонаті світу з легкої атлетики 2013 року в Москві (РФ) він установив національний рекорд із ходьби на 50 км, показавши час 3.40.39. Цей результат дозволив йому стати четвертим у фінішному протоколі. Свій попередній успіх І. Главан повторив у 2015 році, але на 20 км.

Нагороджений орденом Данила Галицького (2013 рік) [75].

**Ігри XXXI Олімпіади
2016 року в Ріо-де-Жанейро,
Бразилія**

Мельник Тетяна

Вихованка Олександрівської районної ДЮСШ

**Легка атлетика
(біг на 400 м)**

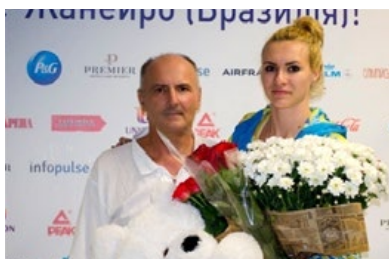
**Ігри XXXI Олімпіади 2016 року
Ріо-де-Жанейро, Бразилія**

5-е місце

Мельник Тетяна, майстер спорту України з легкої атлетики. Основна спеціалізація — біг на 400 м із бар'єрами та довгий спринт. Народилася 2 квітня 1995 року в селищі Олександрівці Кіровоградської області. Закінчила Київське вище училище фізичної культури та Тернопільський національний економічний університет.

Т. Мельник. Радість перемоги з першим тренером В. Приймаком

Почала займатися легкою атлетикою в другому класі в Олександрівській районній ДЮСШ під керівництвом тренера В. Приймака. На тренування її привела старша сестра Яна. Перший тренер відразу помітив спортивний потенціал юної спортсменки.

З появою перших успіхів разом із тренером Т. Мельник продовжила шлях до олімпу в ОСДЮШОР-2 імені В. Верхоланцева в м. Кропивницькому.

Ставши членом юніорської збірної команди України, переїхала на навчання до Київського вищого училища фізичної культури й продовжила свою спортивну кар'єру під керівництвом тренера В. Федорця.

Учасниця Ігор XXXI Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія). Брала участь у складі збірної команди НОК України в легкоатлетичній естафеті 4×400 м. Вона була наймолодшою (21 рік) із спортсменок, які долали естафету, бо їм уже було по 27–28 років. Тетяна Мельник разом з Аліною Логвиненко, Ольгою Бібік та Ольгою Земляк у першому півфіналі фінішували другими після фавориток змагання — збірної США. Наша землячка бігла в естафеті третьою (51,36 с), як і партнерки, змогла

Т. Мельник — після успішного фінішу в півфіналі естафети 4×400 м на Іграх у Ріо-2016

втримати вдалу позицію в забігу для лідера команди Ольги Земляк, яка була останньою. Саме Ольга Земляк завершила командну справу й дійшла до фінішу другою після американок. Вдало фінішувавши в забігу, дівчата привіталися на камеру словами «Слава Україні — Героям Слава» і заявили, що у фіналі вони «покажуть усім».

У другому півфіналі кращий, ніж у наших співвітчизниць, час показали лише переможниці з Ямайки. Таким чином, українки пройшли у фінал із третім результатом і в головному забігу могли розраховувати на медаль.

Як і в кваліфікаційному раунді, склад нашої команди на фінал не змінився. Аліна Логвиненко, Ольга Бібік, Тетяна Мельник, Ольга Земляк боролися за олімпійську медаль.

На жаль, дівчатам не вдалося повторити свій чудовий результат, який вони продемонстрували в попередньому забігу. Наша команда фінішувала у фіналі естафети з результатом 3.26,64 с. Українки зуміли нав'язати боротьбу суперницям лише в другій половині естафети, у той час як на перших двох етапах А. Логвиненко й О. Бібік ішли в кінці — на сьомому–восьмому місцях. Ривок зробила Т. Мельник, вивівши команду на тверде 6-е місце, а лідер і фінішер нашої четвірки О. Земляк боролася за 4-е місце, але, зробивши камбек на старті, на кінцевому етапі поступилася суперниці й замкнула п'ятірку найсильніших. Зазначимо, що цей результат на 2,1 с гірший від

Т. Мельник — на дистанції свого етапу естафети 4×400 м на Іграх Олімпіади в Ріо-2016

результату (3.24,54 с), який продемонстрували дівчата в попередніх забігах і який дозволив би ввійти до трійки призерів [18, 72].

Для Тетяни Мельник Ігри Олімпіади мали суттєвий вплив на її подальшу спортивну кар'єру. Свої емоції з Олімпіади вона висловила так: «Мені дуже подобається. Уся атмосфера дає наснагу, щоб більше працювати над собою, адже тут зібралися найсильніші спортсмени світу. Церемонія відкриття Ігор була дуже феєричною і цікавою, здається, я на все життя зарядилася тим олімпійським духом» [49].

Дворазова чемпіонка II Європейських ігор 2019 року в Мінську (Республіка Білорусь) у змішаній естафеті 4×400 м із результатом 3.17,31 с та в командних змаганнях легкоатлетів.

Бронзовий призер на змаганнях із легкої атлетики Meeting Feminin du Val d'Oise 2017 року, що проходили у французькому місті Обонн у бігу на 400 м із результатом 54,65 с.

Т. Мельник — на церемонії закриття Ігор у Ріо-2016

Чемпіонка Всесвітньої Універсиади 2019 року в Неаполі (Італія) в естафеті 4×400 м із результатом 3.30,82 с.

Чемпіонка України 2018 та 2020 років, срібна призерка чемпіонату України 2019 року в бігу на 400 м.

Чемпіонка юніорського чемпіонату України 2016 року в бігу на 400 м та срібний призер в естафеті 4×100 м [59].

Нагороджена Орденом княгині Ольги II ступеня (15 липня 2019 року) — за досягнення високих спортивних результатів на II Європейських іграх 2019 в Мінську (Республіка Білорусь), виявлені самовідданість та волю до перемоги, піднесення міжнародного авторитету України.

Т. Мельник — чемпіонка II Європейських ігор у змішаній естафеті 4×400 м у Мінську-2019

Т. Мельник — чемпіонка Всесвітньої Універсиади 2019 року в складі естафетної команди 4×400 м

Крайтор Андрій

*Вихованець Вільшанської
веслувальної школи ДЮСШ «Колос»*

**Веслування на байдарках і каное
(каное)**

**Ігри XXXI Олімпіади 2016 року
Ріо-де-Жанейро, Бразилія**

6-е місце

Крайтор Андрій, майстер спорту міжнародного класу з веслування на байдарці та каное. Народився 5 листопада 1992 року в селищі Вільшанці Кіровоградської області. Навчався у Волгоградській державній академії фізичної культури.

А. Крайтор. Олімпійський заїзд у Ріо-де-Жанейро, 2016

Активно займатися веслуванням розпочав у віці семи років, проходив підготовку на місцевій веслувальній базі під керівництвом свого батька С. Крайтора — заслуженого тренера України, майстра спорту СРСР. Першого серйозного успіху домогся у 2001 році на міжнародному турнірі «Пам'ять» у м. Києві, вигравши бронзову медаль у заліку каное-одинаків на дистанції 200 м [1, 67].

У сезоні 2009 року А. Крайтор разом із кількома іншими українськими веслярами прийняв азербайджанське громадянство й почав виступати за збірну Азербайджану [2].

Намагався пройти відбір на Ігри XXX Олімпіади 2012 року в Лондоні (Великобританія), але з певних суб'єктивних причин цього зробити не зміг, замість нього від Азербайджану на Ігри поїхав більш зрілий В. Дем'яненко [67, 2]. Про перипетії системи відбору А. Крайтор згадує з певним незадоволенням: «...*Валентин Дем'яненко* (теж українець, що виступав за збірну Азербайджану — Авт.), який брав участь у ювілейній Олімпіаді, переміг на чемпіонаті світу. Потім було два внутрішніх старту — чемпіонати країни. Їх я в нього виграв, але на це тренери збірної не звернули уваги, хоча точилися розмови, що він мені поступається. Тоді вирішили: хто перемагає на III етапі Кубка світу в Москві, той і відбирається на Олімпійські ігри в Лондоні. Я виграв 200-метровку на I етапі Кубка світу в польській Познані, виграв етап у Москві. Валентин не те що був другим, а навіть до трійки призерів не ввійшов, ставши четвертим. Але тренери мені сказали: «Ти молодий, недосвідчений, занервуєш, перегориш, а Дем'яненко вже був на іграх у Пекіні, тим більше він — чотириразовий чемпіон світу». Тому поїхав він, і я нічого не міг вдіяти. Мало того, я все-таки мав їхати до Лондона як запасний, але тренери і тут самовпевнено повелися, сказавши: «Не треба запасного, нічого не станеться». А коли за день до гонок стало відомо, що В. Дем'яненко через травму не зможе виступати (він усе ж виступив, але вкрай невдало, не пройшовши навіть кваліфікацію — Авт.), згадали про мене, а я в цей час був удома, у Вільшанці. Мені дуже прикро, я навіть, відверто кажучи, не дивився його гонку...».

Восени 2012 року А. Крайтор не продовжив контракт із Національною федерацією веслування Азербайджану, а у 2013 році отримав російське громадянство й став висту-

пати за збірну РФ, зокрема за Волгоградську область. При цьому його наставниками стали заслужений тренер В. Марченко та найтитулованіший російський каноеїст М. Опалєв [50].

Учасник XXXI Ігор Олімпіад 2016 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія) за збірну команду НОК РФ. На Іграх Олімпіад він узяв участь у змаганнях із веслування на байдарках і каное в заїздах каноеїстів-одинаків на дистанції 200 м [64].

На озері Лагоа, де проходив олімпійський турнір, А. Крайтор із першого ж виходу на воду почав рвати і метати. У попередньому заїзді з результатом 39,985 с він фінішував другим і потрапив до півфінального заїзду. На старт півфіналу він вийшов одним із фаворитів і на фініші підтвердив свій статус, де з результатом 40,394 с фінішував першим із загальним третім результатом і без проблем пробився у вирішальний заїзд.

Там на нього чекав зоряний склад, який міг налякати будь-кого: українець Юрій Чебан — олімпійський чемпіон Лондона, азербайджанець Валентин Дем'яненко — чотириразовий чемпіон світу, китаєць Лі Цян — срібний призер чемпіонату світу 2015 року, іспанець Альфонсо Бенавідес — призер двох чемпіонатів світу, француз Томас Сімарт — був другим на чемпіонаті світу 2010 року, бразилець Ісакіяс Кейрос — дворазовий чемпіон світу на 500 м і срібний призер Ігор 2016 на 1000 м, грузин Заза Надирадзе, який великих успіхів поки що не мав, але за підсумками півфіналів показав безсумнівний другий час.

У такій компанії А. Крайтор із самого старту виявився всередині. виправити щось на настільки стрімкій дистанції йому, на жаль, так і не вдалося й у підсумку з результатом 40,105 с він фінішував шостим [72].

Після фінішу свій виступ він прокоментував так: *«Усі свої сили я залишив на дистанції. На жаль, цього вистачило лише для шостого місця. Мені дуже шкода, що вся ця історія не закінчилася медаллю. Нарікати на щось я не збираюся. Зараз уже це не цікаво ні вболівальникам, ні керівництву. Усі чекали призового місця. Я не виправдав очікувань, зокрема своїх, і прошу за це вибачення. Хочу подякувати людям, які вірили в мене, і керівництву, яке останнім часом мене підтримувало».*

Дворазовий чемпіон світу з веслування на байдарках і каное в німецькому Дуйсбурзі в складі естафетної команди та Москві (РФ) у 2014 році в класі С-1 4×200 м.

Дворазовий чемпіон Європи з веслування на байдарках і каное в Рачице (Чехія) 2015 року в класі С-1 на дистанції 200 м та в Москві (РФ) 2016 року в класі С-1 на дистанції 200 м.

Дворазовий бронзовий призер чемпіонату Європи з веслування на байдарках і каное в Монтемор-у-Велью (Португалія) 2013 року в класі С-1 на дистанції 200 м та Москві (РФ) 2016 року в класі С-2 на дистанції 200 м [67].

Чемпіон та срібний призер літньої Універсиади в Казані серед четвірок та одинаків на дистанції 200 м відповідно.

А. Крайтор. Чемпіонат світу 2017 року

Яковенко Дмитро

*Вихованець ОСДЮШОР №2 ім. В. Верхоланцева
м. Кропивницький*

**Легка атлетика
(стрибки у висоту)**

**Ігри XXXI Олімпіади 2016 року
Ріо-де-Жанейро, Бразилія**

Учасник

Яковенко Дмитро, майстер спорту України міжнародного класу з легкої атлетики, стрибки у висоту. Народився 17 вересня 1992 року в с. Ананьєві Одеської області. Закінчив факультет фізичного виховання Кіровоградського (нині Центральноукраїнський) державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Фізичне виховання».

Д. Яковенко. Висота підкорена

З п'ятирічного віку проживає в м. Кіровограді (нині Кропивницький). Прийшов у спорт, коли йому було 10 років. Спочатку він займався футболом та навіть їздив на різні змагання. Але згодом до школи, де Дмитро навчався, завітав його майбутній тренер Г. Здітовецький та почав агітувати, щоб підліток спробував себе в іншому виді спорту. І Д. Яковенко погодився, обравши легку атлетику.

Хлопець став тренуватися в ОСДЮШОР № 2 імені В. Верхоланцева в м. Кіровограді (нині Кропивницький) під керівництвом Г. Здітовецького. Через рік тренувань були перші серйозні змагання — чемпіонат України, де юнак посів третє місце. Вони стали поштовхом для подальших спортивних звитяг.

Учасник Ігор XXXI Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія). У складі збірної команди НОК України він брав участь у змаганнях стрибунів у висоту, але не зміг подолати кваліфікаційний бар'єр і не вийшов у фінал. З другої спроби взяв планку на висоті 2,26 м і з цим результатом посів 20-е місце, хоч теоретичні шанси ввійти до вісімки найкращих на олімпійському турнірі мав, адже його особистий рекорд — 2,30 м. Цієї висоти було б достатньо, щоб стати учасником фіналу [64, 72].

На чемпіонаті світу 2015 року в Пекіні (Китай) посів 27-е місце з результатом 2,26 м [69]. Учасник Чемпіонатів Європи 2013 року в Тампері (Фінляндія) — 12-е місце з результатом 2,14 м та 2016 року в Амстердамі (Нідерланди) — 21-е місце з результатом 2,19 м [78].

Срібний призер 12th Meeting Iberoamericano de Atletismo в Уельві з результатом 2,19 м. Змагання в Іспанії входили до серії European Athletics Outdoor Classic Meetings.

Триразовий чемпіон та багаторазовий призер чемпіонатів України, володар зимового Кубку України 2015 року з результатом 2,20 м [23].

У 2013 році виграв Меморіал Олексія Дем'янюка, стрибнувши на 2,23 м. Виступає за спортивний клуб «Спартак» (Кіровоградська область) [75].

Кеджау Ньябалі

Виступав за Кіровоградську область

**Дзюдо
(до 90 кг)**

**Ігри XXXI Олімпіади 2016 року
Ріо-де-Жанейро, Бразилія**

Учасник

Кеджау Ньябалі, майстер спорту України міжнародного класу із дзюдо. Народився 8 липня 1990 року в м. Києві в родині українки та вихідця з Гвінеї-Бісау. Закінчив Кам'янець-Подільський педагогічний університет.

Кеджау Ньябалі — у тренувальній залі

Дзюдо розпочав займатись у семирічному віці. У цей вид спорту його привів дідусь: «Я хотів, щоб він ріс міцним хлопчиком і міг себе відстояти. До цього Кеджау три роки займався спортивною гімнастикою, що допомогло йому закріпитися серед дзюдоїстів» [6].

Цікаве враження його тренера В. Дуброви від перших кроків юного спортсмена в дзюдо: «Коли Кинджал (прізвисько нашого героя) тільки прийшов до мене, то особливою враження не справив. Фізичними даними він не виділявся, але в нього було сказане бажання прогресувати, учитися чомусь новому, працювати, бути частиною колективу. Він не пропускав тренувань, йому подобалося в залі. Воно й зрозуміло: хлопцеві з темним кольором шкіри в нашому суспільстві не дуже-то комфортно. Але в спортсменів зовсім інші цінності: Кеджау тут прийняли як свого. А його допитливість, помножена на завзятість, допомогла розкрити потенціал» [6].

Вихованець В. Дуброви зі столичної школи дзюдо весь передолімпійський цикл 2013–2016 років представляв два регіони — Київ і Кропивницький, і завдяки підтримці Федерації дзюдо Кіровоградщини (зокрема, С. Нечмоні) він успішно подолав надважкий дворічний рейтинговий відбір і став першим дзюдоїстом — учасником Ігор XXXI Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія) від нашої області.

У складі збірної команди НОК України брав участь у турнірі дзюдоїстів у ваговій категорії до 90 кг. У своїй першій сутичці в 1/16 фіналу зустрівся із чемпіоном світу, срібним призером Олімпіади в Лондоні Аслеєм Гонсалесом (Куба). Досвіду нашому землякові не вистачило, і він припустився помилки, що дозволило кубинцеві здійснити прийом йоко-шихо-гатаме. За цей прийом А. Гонсалес отримав іпон (101:0). Кеджау вибув із подальшої боротьби [33,72].

Кеджау Ньябалі — боротьба за захват

Ось як сам атлет прокоментував свою сутичку: *«Коли пропустив перший кидок, був спокійний. Розумів, що можна відігратися. А от коли мені нарешті вдалося виграти захват, потрібно було послухати тренера. Віталій Вікторович порадив виштовхнути суперника, щоб той заробив «шидо». Я ж вирішив невиправдано ризикнути й виконати кидок. Дуже хотілося це зробити й швидше закінчити поєдинок. Думка тренера для мене авторитетна, але коли ти на татамі, то емоції часто переповнюють і ти їм піддаєшся.*

Я добре почувався, добре підготувався. Звісно, жеребкування було нелегке, адже я виходив на сутичку, не розім'явшись, і боротися потрібно було відразу із чемпіоном світу. У Гонсалеса ж уже був бій позаду. Але програвати в першій сутичці ніколи не хочеться, до того ж на Олімпійських іграх. Особливо, коли відчуваєш і знаєш, що міг виграти, що за мене стільки людей уболіває.

Тут, у Ріо, падали дуже багато сильних спортсменів, і моя вага не виняток. Я б хотів із ними боротися далі. Але вийшло так, що ми програли, а далі йдуть багато з тих, у кого я до цього неодноразово вигравав. Але, повторюся, що я сам винен у цій поразці, оскільки при атаці не прорахував усі ризики. Нічого, зробимо висновки, зціпивши зуби будемо рухатися далі. Сьогодні я отримав гарний урок» [32].

Бронзовий призер (командні змагання) на I Європейських іграх 2015 року в Баку (Азербайджан). Чемпіоном світу серед юніорів 2009 року в Парижі (Франція). Учасник чемпіонату світу 2013 року.

Срібний призер Кубка світу 2011 року в Тбілісі (Грузія); бронзовий призер Кубків світу 2012 року в Лісабоні (Іспанія) та 2011 року в Баку (Азербайджан); срібний призер молодіжного чемпіонату Європи (2011, 2012 роки); бронзовий призер чемпіонату Європи серед юніорів (2009 рік). Чемпіон України серед молоді (2010 рік). Чемпіон України 2015 року в категорії до 90 кг [75].

Хрипта Андрій

*Вихованець велоспорту
м. Знам'янки*

**Велоспорт
(шосе)**

**Ігри XXXI Олімпіади 2016 року
Ріо-де-Жанейро, Бразилія**

Учасник

Хріпта Андрій, майстер спорту України міжнародного класу з велоспорту. Народився 29 листопада 1986 року в м. Знам'янці Кіровоградської області. Закінчив Кіровоградський (нині Центральноукраїнський) державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Фізичне виховання».

А. Хріпта — на Іграх XXXI Олімпіади в Ріо-2016

Хлопця у велоспорт привів батько, також велосипедист. Ось як про цю подію згадує сам Андрій: *«На моє прохання батько відвів мене на велобазу. Я прийшов і одразу захворів цим видом спорту. Це було в третьому класі».*

По закінченню дев'яти класів у НВК № 2 м. Знам'янки переїхав до Донецька (тренер В. Красов). Через два роки продовжив свою спортивну кар'єру в м. Полтаві, де навчався заочно в педагогічному університеті й тренувався. Іще через 2 роки перевівся на навчання до Кіровоградського (нині Центральноукраїнський) державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка та переїхав до м. Кропивницького (на той час Кіровоград), де пов'язав свою кар'єру велосипедиста із заслуженим тренером України О. Заворотним [17].

Учасник Ігор XXXI Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія).

У складі збірної команди НОК України брав участь у чоловічій груповій гонці на шосе на дистанції 237,5 км [72].

Організація передстартової підготовки збоку організаторів була не на висоті. А. Хріпта згадує про це так: *«Тренувалися по олімпійському колу. Увесь маршрут гонки вивчити не вдалося, бо великий трафік пролягав через місто, дуже багато машин, затори, і тренуватися ми не мали змоги. Три дні в нас було на акліматизацію, проте адаптувалися ми швидко, особливої різниці навіть не відчували»* [17].

На старт А. Хріпта вийшов сповнений сил і надій на вдалий виступ. Те, що гонка була надзвичайно складна, засвідчила велика кількість учасників, яка не дісталася фінішу. Загалом зі 144 учасників, які стартували в гонці, фінішували лише 63. Нажаль, до їх числа потрапив і наш велогонщик, але вже сама його участь була значним досягненням у спортивній кар'єрі [43, 72].

З 2012 року А. Хрїпта — професійний спортсмен української шосейної команди «Kolss Cycling Team (UCI continental)», з якою пов'язав майже всю свою кар'єру професійного велогонщика. Винятком став тільки сезон 2015 року, коли А. Хрїпта виступав за команду «Kyiv Capital Racing». Після завершення сезону повернувся до своєї основної команди.

2012 року наш земляк переміг у другому етапі «Sibiu Cycling Tour» у Румунії.

У 2013 році посів перше місце в загальному заліку на «Гран-прі Адигеї» та в командній гонці на «Tour of Romania» 2012 року.

Призер етапів професійних багатоденок. Учасник чемпіонату світу 2013 року та Європи (4-е місце).

Багаторазовий призер національних чемпіонатів [75].

Велосипедна шосейна збірна України на Іграх Олімпіад у Ріо-2016. Третій справа А. Хрїпта

Професійна велокоманда «Kolss Cycling Team (UCI continental)». Другий справа А. Хрїпта

Швець Борис

*Вихованець світловодського
яхт-клубу «Кристал»*

**Вітрильний спорт
(клас «470»)**

**Ігри XXXI Олімпіади 2016 року
Ріо-де-Жанейро, Бразилія**

Учасник

Швець Борис, майстер спорту України з вітрильного спорту. Народився 20 серпня 1991 року в м. Світловодську Кіровоградської області. Закінчив Кіровоградський (нині Центральноукраїнський) державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Фізичне виховання»

Б. Швець на тренуванні

Захоплення Бориса вітрильним спортом передалося, імовірно, з генами батька. Ось що згадує яхтсмен про початок своєї спортивної кар'єри: «Років із шести я разом із батьком регулярно перебував на його яхті «Скиталець». І не лише катався — долучався крок за кроком до вітрильного ремесла. А років у десять вирішив вийти з-під батьківської «опіки», звернувшись до... батька з проханням

самого стати кепом... Тоді в ангарах яхт-клубу зберігалось кілька невеликих яхт класу «ОК». Далі батькові друзі-яхтсмени скинулися хто чим міг — шкотами, вітрилами, іншим устаткуванням. Так я став яхтсменом-одинаком, ганяючи і для душі, і беручи участь у перегонах на нашому морі» [5].

Абетку вітрильного спорту осягав у світловодському яхт-клубі «Кристал». Починав з азів: як правильно підлаштовуватися під вітер, тримати кермо, піднімати, регулювати, ладнати вітрила. Першим тренером-наставником став його батько, яхткапітан О. І. Швець.

Підвищувати свою спортивну майстерність у 2004 році наш земляк вирушив до Києва. Його подальша доля яхтсмена не обійшлася без драматизму, проте не зважаючи ні на що, він був зарахований до Київського спортивного ліцею-інтернату. Через рік перейшов на навчання до Республіканського вищого училища фізичної культури, де, окрім занять спортом, здобув і середню освіту. «Спочатку мене тренувала Олена Майорова, за три роки я перейшов до Володимира Яменка, який мене тренує й зараз. З того часу брав участь у багатьох вітчизняних та міжнародних регатах, вітрильний спорт став сенсом мого життя», — згадував яхтсмен [40].

Б. Швець — на олімпійській регаті в Ріо-2016

Учасник Ігор XXXI Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія). У складі збірної команди НОК України брав участь в олімпійській регаті в класі «470» [64].

Після перших заїздів українці посідали 13-е місце, проте в подальшому не пощастило: і вже в середині регати вони перемістилися на 25-е місце. У фінальних заїздах нашому екіпажеві не вдалося поліпшити результат, і в підсумку українська пара яхтсменів (Б. Швець та П. Мацуєв) завершила змагання на 25-му місці [72].

Призер міжнародної регати «Кільський тиждень» 2016 року в німецькому м. Кіль.

Чемпіон VI Всесвітніх ігор серед військовослужбовців у класі «Laser 2000» 2015 року в Південній Кореї.

Срібний призер чемпіонату світу серед військовослужбовців у класі «470» 2012 року.

Чемпіон України в класі «Veneteau Platu 25», а також у класі човнів «470».

Володар Кубка Гетьмана на 14-й Міжнародній регаті «Кубок Гетьмана» 2015 року в м. Києві.

Учасник чемпіонату світу 2014 року та чемпіонату Європи. Багаторазовий володар Кубка України в класі «470».

Б. Швеця тренували О. Яменко, Є. Маєвський, В. Кисельов [75].

Використані джерела:

1. Алиев Э. Азербайджанский гребец Андрей Крайтор: «После первого этапа я и сам не мог поверить в то, что выиграл». 1news.az. 2012. 25 июня.
2. Алиев Э. Андрей Крайтор: «Я отказался продлевать контракт с Федерацией гребли Азербайджана». 1news.az. 2013. февраля.
3. Андреев Д. А. Во славу России: Евреи в русской культуре. М.: Физкультура и спорт, 1996. С. 181.
4. Аров, Б. Л. Пустовит /Дымова/ Антонина Николаевна. Николаевцы: энцикл. словарь. Николаев, 1999. С. 277.
5. Асауленко В. На Олімпіаду в Ріо не завдяки, а всупереч. svetlovodsk.com.ua/8961-shvec.html.
6. Африканська кров і українське серце Кеджау Ньябалі. judoinfo.kiev.ua. 2013. 1 листопада.
7. Босько В. М. Історичний календар Кіровоградщини на 2014 рік. Люди. Події. Факти. Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2013. 260 с.
8. Босько В. М. Історичний календар Кіровоградщини на 2010 рік. Люди. Події. Факти. Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2009. 260 с.
9. Босько В. М. Історичний календар Кіровоградщини на 2011 рік. Люди. Події. Факти. Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2010. 230 с.
10. Босько В. М. Історичний календар Кіровоградщини на 2012 рік. Люди. Події. Факти. Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2011. 260 с.
11. Босько В. М. Історичний календар Кіровоградщини на 2013 рік. Люди. Події. Факти. Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2012. 256 с.
12. Босько В. М. Історичний календар Кіровоградщини на 2015 рік. Люди. Події. Факти. Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2014. 260 с.
13. Босько В. М. Історичний календар Кіровоградщини на 2016 рік. Люди. Події. Факти. Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2016. 260 с.
14. Босько В. М. Історичний календар Кіровоградщини на 2017 рік. Люди. Події. Факти [Текст]: довідник / Автор-упоряд. В. М. Босько. Кропивницький: Центрально-Українське видавництво, 2016. 260 с.
15. Волошин А. П. На Олімпійській хвилі. К.: «МП Леся», 2008. 448 с.
16. Воронов В. Денис Дмитриев: «Когда входили в финишный вираж, проскочила мысль — медаль не отдам!». news-sports62.ru. 2016. 15 августа.
17. Геращенко Ю. Андрій Хрипта: На Олімпіаді не вдалося вивчити увесь маршрут гонки. Наша Знам'янина, 2016. № 34. 20 серпня.
18. Даценко С. Олімпіада-2016: пепел естафетних надежд. Спорт-Експрес в Україні. 2016. 22 августа.
19. Зеликман А. Доля богатырская, вдохнови потомков! Форум [газета]. 2010. 14 октября.
20. Золоті сторінки олімпійського спорту України/За ред. І. Федоренка. К.: Олімпійська література, 2000. 192 с.
21. Илючек Ю., Мороз А. Королевские перспективы. Україна-Центр. 2014. 13 травня.

22. Києвлянин победил всех борцов советского флота и воспитал чемпиона мира. Сегодня [газета]. 2009. 8 июля.
23. Кіровоградщина отримала першого учасника Олімпійських ігор 2016. gre4ka.info.
24. Кузик Б. М., Білошапка В. В. Кіровоградщина: історія та сучасність центру України. В 2 т. Д.: АРТ-ПРЕС, 2005. Т. 2. 452 с.
25. Левченко Л. Легенда українського велоспорту Володимир Густов — студент. Visnik. 2014. 1 червня.
26. Ленский А. Ассистент и режисер. Киевские ведомости. 2007. 5 сентября.
27. Лункан О. Олександр Симоненко: «Свої спортивні перемоги присвячую пам'яті батька». vechirka.uafor.net. 2003. 19 вересня.
28. Матівос Ю. Кіровоградське тріо: Веремєєв, Євтушенко, Михайлов. Кіровоградська правда. 2008. 29 січня. С. 7.
29. Мининберг Л. П. Евреи в российском и советском спорте (1891–1991). М.: МК-Полиграф, 1998. С. 95.
30. Михайленко В. А. Ковпан Валентина Іванівна. esu.com.ua/search_articles.php?id=7330.
31. Наріжний О. Олександрійський олімпієць: «свій серед чужих». Олександрійський тиждень. 2011. 21 січня.
32. Ньябали: «Нужно было послушать тренера, а я решил рискнуть». пос-ukr.org. 2016.
33. Ньябали поступився у своїй першій сутичці на змаганнях із дзюдо. gre4ka.info. 2016.
34. Олимпийская энциклопедия / гл. ред. С. П. Павлов. М.: Сов. энцикл., 1980. С. 220–221.
35. Панченко В., Панченко Я. Веремєєв Володимир: один з найтитолованіших українських футболістів. Народне слово. 2000. 18 березня. С. 4.
36. Парилин Н. Денис Дмитриев: «Ставлю перед собой максимальные задачи». VeloLIVE.com.
37. Пересекін В. М. Зубко Олена Антонівна. esu.com.ua/search_articles.php?id=13952. 2011.
38. Полищук С. Владимир Веремеев: «Все начиналось с Пятихаток» Украина-центр. 2005. 3 февраля. С. 15.
39. Пулевая стрельба: Справочник / сост. Корейс М. К.. М.: Физкультура и спорт, 1982. 400 с.
40. Савранський Є. Світловодчанин Борис Швець: «Взяти участь в Олімпіаді-2016 нам допомогла українська діаспора». gre4ka.info. 2016. 19 липня.
41. Савчик А Ольга Тесленко: «Даже на Олимпиаде так не волновалась». Спорт-Экспресс в Украине.
42. Савчик А. Александр Симоненко: «Мы ездили до тошноты, и изнеможения». Спорт-Экспресс в Украине. 2009. 12 ноября.
43. Спортсмен з Кіровоградщини дебютував на Олімпійських Іграх у Ріо-де-Жанейро. Наша Знам'янщина. 2016. 7 серпня.
44. Уродженець Кіровоградщини на Олімпіаді у Ріо-де-Жанейро фінішував 31-м. gre4ka.info. 2016.
45. Цапюк С. К., Петленко В. П. Олександрія вчора, сьогодні, завтра. Олександрія, 2004.

46. Царицин Ю. Галина Дмитриева: Спорт помог сыну закалить характер. Служба информации ОКР. 2016. 5 июля.
47. Царицин Ю. Денис Дмитриев: После школы я пулей летел на тренировку. stranamam.ru.
48. Цигульський С., Ілючек Ю. Остання учасниця Олімпійських ігор з Кіровограда. sportreporter.com.ua. 2016. 11 марта.
49. Шевченко Г. Член Олімпійської збірної України Тетяна Мельник: «Всі мрії здійснюються». persha.kr.ua. 2016. 1 серпня.
50. Шереметьева И. Чемпион мира по гребле Андрей Крайтор: «Когда много выигрываешь — всегда приятно!». Комсомольская правда, 2013. 5 сентября.
51. Шишкарёв М. Ольга ТЕСЛЕНКО: «Я хотела стать заслуженной...». vechigka.uafor.net. 2000. 6 июля.
52. Штейнбах В.Л. Большая олимпийская энциклопедия. М.: «Олимпия Пресс», 2006. Т. 1. (А — Н). 784 с. Т. 2. (О — Я). 968 с.
53. Энциклопедия олимпийского спорта: в 5 т. / Под общ. ред. В. Н. Платонова. К.: Олимпийская литература, 2004. Т. 2. 583 с.
54. Янчуков С., Березан О. До спортивних вершин. Нариси з історії фізкультури і спорту на Кіровоградщині. Кіровоград: Центрально-українське видавництво, 2015. 288 с.
55. en.wikipedia.org
56. esu.com.ua
57. galsports.com/news/ostannya-strila-valentyiny-kovpan/20421.aspx
58. Gymnastics legends Svetlana Zelepukina //Gymnasticsclub.eu/ –2016. — 13.07.
59. iaaf.org/athletes/ukraine/tetiana-melnyk-273798
60. klisf.net
61. news-sports62.ru
62. niknews.mk.ua
63. olimpizm.ru
64. olympteka.ru
65. persones.ru
66. rsport.ru
67. ru.wikipedia.org
68. ru.wikipedia.org/wiki/Прохоренко,_Юрий_Сергеевич
69. sport-kr.com.ua
70. sportonline.ua
71. sportreporter.com.ua
72. sports-reference.com
73. stranamam.ru
74. svetlovodsk.com.ua
75. uk.wikipedia.org
76. uk.wikipedia.org/wiki/Веремєєв_Володимир_Григорович
77. VeloLIVE.com
78. Week.kr.ua.

Воропай Сергій Миколайович

Олімпійська спадщина Кіровоградщини

Книга I

Фото взяті з власних архівів та інтернет ресурсів.

Коректор: **Ковтюх Світлана Леонідівна**

Формат 60x90/16.

Папір офсетний. Друк офсетний.

Умов.-друк. арк. 8.75

Зам. № 1. Наклад 100 прим.

Видавець і виготовлювач: МПП «Антураж А».

Верстка та підготовка до друку: Молдавський Павло Семенович.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

Серія ДК, № 2508 від 29.05.06.

м. Кропивницький, вул. Тараса Карпи, 83.

Тел. (0522) 24-58-76

**Воропай
Сергій
Миколайович**

Кандидат педагогічних наук (доктор філософії), професор кафедри теорії та методики олімпійського і професійного спорту Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Член Олімпійської академії України. Керівник її регіонального відділення у Кіровоградській області.

Відмінник освіти України.

Автор понад 100 науково-методичних праць по теорії і методиці підготовки спортсменів, історії олімпійського спорту та олімпійської освіти.

Автор навчального посібника «Теорія і методика волейболу» (2011).

Під керівництвом С.М. Воропая підготовлено 5 робіт, котрі подані на пошукування вченої ступені кандидата наук (доктора філософії).